

FISH and SNAKE
anthology

ИЛОНБАЛИК
антологияси

Prepared by Aazam ABIDOV
with the help of Bahrom Ruzimuhammad,
Oygul Suyundikova and Nodira Abdullaeva

Баҳром Рўзимуҳаммад,
Ойгул Суюндикова ва Нодира Абдуллаева ёрдамида
Аъзам ОБИДОВ тайёрлади

Tashkent — 2009
Тошкент — 2009

The present anthology of fish and snake poems consists of works by contemporary authors, all of whom are so close to our hearts and with whom we share our joy and grief.

Мазкур илонбалик лойиҳасига киритилган шеърлар жаҳон замонавий шеърляти вакиллари ижодидан таркиб топган бўлиб, бу ижод аҳли қалбимизга нақадар яқин ва улар бизнинг қувончу ташвишларимизга барабар шерикдирлар.

A SHORT NOTICE ON THE PROJECT

In ancient times, the word “poem” meant a miracle. However, time is such an uncatchable wind that it will sweep away every colorful value on the way.

A great poet of Turkic nations Alisher Navoi says that to recite a poem, in today’s phrase, is the work of super people:

He (God) in the beginning of creation
Sharpened his creating pencil
He improved people with a speech
And put a speaking people on a high level with the help of poetry.

Poet and King Zahiriddin Muhammad Bobur wrote in his “Babur-name”: “In Samarkand, ghazals by Boysunghur Mirzo are well known that there is no house without his poems.” In 15th century people really loved reading poems.

At the end of 20th century the interest in poetry weakened in Central Asia. The wind of time took sacred deals of ancestors far away.

Perhaps a weak interest in poetry is not a big concern for some poets, but today’s poet writes a poem like Adam and finds it difficult to read.

Poets from different countries of the world should make friends with each other. This purpose

becomes a reality these days.

Fish and Snake anthology was also based on this purpose. In the east, a snake is a symbol of wisdom. Fish is a symbol of transparency. When wisdom and transparency harmonizes, an incomparable strength will appear.

A short note on the project was published in *World Literature* magazine in Uzbekistan. Then an email was sent to many poets and was received fish and snake poems in reply from a number of foreign authors. Thus the present anthology has been compiled.

A poem is a language of beauty. There is no need for a vocabulary to learn this language, while wish and attention are enough.

We are grateful to all poets who shared opinions on this anthology.

ЛОЙИҲА ХУСУСИДА МУХТАСАР СЎЗ

Қадимги замонларда “шеър” деганда мўъжиза тушунилган. Лекин вақт шундай жиловсиз шамолки, ҳар қандай қадриятнинг ранг-жилосини юлқиб, учуриб кетаверади.

Туркий халқларнинг буюк шоири Алишер Навоий шеър айтишни, бугунги ибора билан айтганда, супер инсонлар амали, дейди:

Улким, чу жаҳон хилқатин оғоз этти,
Сунъи килқини нақшпардоз этти.
Инсон хайлин нутқ ила мумтоз этти,
Нутқ аҳлини назм ила сарафроз этти.

Шоҳ ва шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобур “Бобурнома”да шундай ёзади: “Самарқандта Бойсунғур Мирзонинг ғазаллари онча шоеъдурким, кам уй бўлғай эдиким, Мирзонинг ашъори ул уйда бўлмағай эди”. Ўн бешинчи асрларда халқ шеърни шундай соғиниб ўқиган экан.

XX асрнинг охирида Марказий Осиё минтақасида ҳам шеърятга қизиқиш сусайиб бошлади. Аждодларнинг муқаддас амалларини Вақт шамоли ўзи билан узоқ-узоқларга учуриб кетди.

Шеърга қизиқишнинг пастлиги, эҳтимол, баъзи шоирларни хавотирга солмас. Лекин бугунги куннинг шоири Одам Атодек ўзи шеър ёзиб, ўзи ўқишга қийналади.

Демак, жаҳоннинг турли мамлакатларида яшайдиган шоирлар бир-бирлари билан дўстлашиши жоиз. Ана шу мақсад бугун воқеликка кўчмоқда.

“Илон-балиқ китоби” антологиясини тайёрлашга ҳам шу истак сабаб бўлди. Илон – шарқда донишмандлик тимсоли. Балиқ – шаффофлик рамзи. Зотан, донишмандлик ила шаффофлик уйғунлашса, бемисл қудрат касб этади.

Лойиҳамиз тўғрисида кичик хабар Ўзбекистонда чиқадиган “Жаҳон адабиёти” журналида босилди. Сўнгра эса лойиҳа мазмуни хусусида дунёнинг кўпгина мамлакатларига хабар жўнатдик. Шундан сўнг кўплаб шоирлардан илон, балиқ ёхуд шу жониворларнинг номи ишлатилган шеърлар кела бошлади. Шу аснода антология тайёр бўлди.

Шеър – гўзаллик тили. Бу тилни ўрганиш учун луғат қараш шарт эмас. Истак ва эътиборнинг ўзи кифоя.

Лойиҳа юзасидан фикр-мулоҳаза билдирган дунё шоирларига ташаккур изҳор этамиз.

Agness LAM

EVERY OTHER DAY

If I can
go to work

every other day,

I'll enjoy my life more.
I'll be able to
manage better,
breathe

between deadlines.

If God had
made the world
and rested

every other day,

then millennia later,
I could
go to work
and rest

every other day.

But would that have been possible?
Could the heavens created have waited
for the sun, the moon and the stars?
Would the earth and seas have wasted
with no life forms to breathe in them?
Could the ecosystem have worked
if God had made only fish and birds?
No creatures to roam the land?
And what about women or men?
If God had stopped after the fifth day,
all the birds and fish could have had
two days to rest week after week.
Would they have preferred that?
No humans to catch and eat them?

Would creation still be creation
with no one to ask these questions?
Or would Earth then be
just one of the many

Агнесс ЛОМ

БИР КУН ЎТИБ

Ишга борган бўлармидим
Бир кун ўтиб

Ҳаётимни нурга тўлдириб
Рухим тетик ғамлардан йирок
Ҳаловатдаман.
Менинг каби Сиз ҳам, азизим,
Нафас олинг тиниқ, тиниқрок.

Фурсатим оз,
Фурсатларим кам.
Тангрим суйиб яратган олам
бундан минг йил -
минг йил аввал ҳам
бир кун ўтиб
дам олармикин?

Бўлсам эди минг йиллар олдин
Дам олишга ҳатто менинг-да
Бўлармиди имконим, билмам...

Бир кун ўтиб
Бу бўлиши мумкинми эди-
Еру осмон
Қуёшу юлдуз,
Ой ҳам кутиб турурми эди?

Борлиқ
Шу борлиқни яратаман дея
ўзи ҳам ютилиб кетган машъум дам
Тангри бир пас тўхтаб
ёхуд тўхтатиб
яратганда фақат қуш, балиқларни
дайдиб кетармиди
ва ё сочилиб
дунёнинг бошқа жониворлари?

Тангри
Ҳафтанинг бешинчи куни
Тўхтаса, дам олса -
қушлар хайрон,
балиқлар ҳам лол
дам олишган бўлармиди
беғам, бемалол.

stars orbiting the universe
following the laws
of matter and force?

Perhaps

God could not have stopped
because everything He created
needed something else
to be at one.

Perhaps

He got carried away
and could not cease creating
one being after another
till He felt complete.

Perhaps

if I love my work
as much as God loves
creating, I may wish
to work

even on the seventh
day of rest.

Фақат бунӣ ўзларига
Билиб муносиб
Кўрарми эди раво?

Ким айта олади
Кафолат қайда –
Уларни
Одамлар овламас, емас!...

Бундай ҳаёлларнинг кўринмас чеки
Топилмас Тангридан ўзга – ягона!
Юлдузларнинг яғонасиман
Дея олармикин ҳатто она Ер!...

Борлиқ атрофида бетиним беун
савол айланади,
хаёл айқашар.
Кучлар айланади,
Кучлар тўқнашар,
Ҳатто қонуният, тасодифлар ҳам...
Эҳтимол
Шунинг учун ҳам
Одамзоддан тортиб
Ҳар кичик зарра
Бир-бирига сира ўхшамас.

Бариси – Тангрининг измида.
У тиним билмайди
Борлиқни бир-бир
Яратмагунча.
Ҳар битта зарра
Ўзини мукамал билмагунича.

Балки
ҳар бир заррасини
суйиб яратган
Тангри каби мен ҳам
севсам ишимни
чарчашни билмасдан
ишлаган бўлардим
ҳафтанинг
еттинчи куни ҳам!...

Alan JEFFERIES

SEEM

The old men
and the young men
of the city
are not as hard as they seem

In the lunch times
they feed themselves
to the pigeons on the green spaces
and in the night

I often touch them
silently;
like when my father and I
touched for the first

He was a snake
unable to break
the city's hard skin.

* * *

Listen to the wind
worried mind
and write the diary of the fishes
splashing through the leaves.

Алан ЖЕФФЕРИС

* * *

Шаҳарлик кексалар
Шаҳарлик ёшлар
Сен ўйлаганчалик
Бардошли эмас.
Улар
тўйиб олар-да
тун буйи
ям-яшил майсазорларда
емак турарлар.
Мен ҳам тез-тез уларга
қўлимни теккизиб қўраман
жим-жим.
Илк бор отам билан
Уни ушладим -
совуқ!

Ҳаяжондан қотдим
У - илон эди!
Синиб кетмас силлиқ териси
Ўхшаб келар эди шаҳарга .

* * *

Тингланг, тингланг, бу шамолнинг
Тўлқин-тўлқин хаёли.
Балиқларга атаб кундалик ёзинг
Учаётган япроқ шивирларида .

Alexander ULANOV

* * *

Much to do:
tear a journal
walk the fish to the Sidur Museum and back
prohibit elevators operators from eating sprats in
tomato

So all are awaiting
the Big Sound
letters not stuck on
corridor corridor corridor

Together let's breathe
into a telephone
into a third-class sleeping car
into a room
into a pillow

Maybe they'll be found
Maybe there'll be more of them

Александр УЛЬЯНОВ

* * *

Қилиниши лозим юмуш сон мингта:
парча-парча этиш журнални
баликни Сидур музейига обориб келиш
лифтсозларга томатли килька емоқликни
тақиқлаш

Шуларнинг ҳаммаси турибди кутиб
Каттакон Товуш
ҳарфлар чиқишолмаган нарса
йўлак йўлак йўлак

Бирга-бирга пуфлашмаймизми
телефон ичига
учинчи классли купега
хонаю
ёстиқнинг қатига

Топилиб қолиши мумкин дир улар
Кўпроғи у ерда бор бўлар балки.

Bahrom RUZIMUHAMMAD

* * *

A striped snake
passes through the dream
something whispers in the distance

it seems the devil giggles
right in the center of an open palm
a dark yellow grass
grows greedily as it springs to skies

Passes through the dream
the dream messes until it passes to the end
the color of the snake turns pale.

Баҳром РЎЗИМУҲАМАД

* * *

Туш ичидан ўтиб боради
ола-була илон
шитирлаб қўяди недир олисда

қиқирлаб кулгандек бўлади шайтон
очик кафтнинг қоқ ўртасидан
кўкка сапчигандек шиддат-ла ўсар
сап-сарик майса

Туш ичидан ўтиб боради
ўтиб улгурмасдан бузилади туш
оқариб кетади илоннинг туси

Christopher MERRILL

WORDS

Paint blistering on the ceiling of the den:
Excuses gathered speed, helping no one.
So I walked up the same mountain as before.

Passed the same barbed wire, broken glass, tire
tracks.
Then vetch, and penstemon, and the rusted water
Pipe coursing down through stands of scrub oak,
aspen.

In the dry creek: a rattlesnake, coiling,
Guarding the rocks and ripped oak roots, head
swaying,
Shaking its only bead, like a fanatic...

I know the little ones can kill: their venom's
Pure as the fury of the lovers' first
Attempts at cruelty, before they learn

What words or gestures will end an argument
Without destroying everything again—
And yet I stood there for a while, listening
To a woodpecker addling an aspen,
A mule deer thrashing in the underbrush,
And near the city thunder rumbling...

Some rattlesnakes can grow as long as humans.
This one I sidestepped in the end, then headed
Up the steep part of the trail, holding my tongue.

Кристофер МЕРРИЛ

СЎЗЛАР

Қовжираган бўёқ хужра шифтида:
Ҳеч кимни қўлламай қочар тазарру.
Аввалгидай чикдим айни бир тоққа.

Бир хил тиканли сим, ойна парча, балон
изларин,
Сўнг донли чирмовуқ, айиккулоқ ўт, занглаган
сув,
Эману теракзорлар оралаб пастга инган
кувурни ўтдим.

Сувсиз ариқ ичида: баҳайбат илон, тўлғона-
тўлғона,
Қоялар, эман илдизларин қўриқлаб, кўтаради
бош,
Ягона мунчоғин мутаассиб каби
силкиллатади...

Биламан, кичиги ҳам ўлдириши мумкин:
уларнинг
Заҳри ошиқларнинг ўргангунча то
Бешафқат илк уринишидаги ғазаб мисол тоза

Исбот қайси сўз ё ишоралар билан тугаркин
Остин-устун қилмай бошдан ҳар нени,
Бирпас қолдим унда шунга қарамай

Тинглабон қизилиштон терак йўнишин,
Қора думли буғу шохга ишқалашин шох,
Шаҳар ёқда гумбурлашин момоқалдирок...

Одам бўйи ўса билар баъзи илонлар.
Бунисига чап бердим мен ниҳоят, сўнгра
Тикка йўлга қараб кетдим, тилимни ушлаб.

EASTERINE IRALU

I am the third disciple

I am the third disciple
the first is Roy
the second, a minstrel,
a sweet, a throated troubadour
we were at Cana with the blest
we drank of wine, new-prest
barefeet, we trod Galilean sands
and hauled in shoals of fish
i am the third disciple
fathered, saved and holy ghosted
my cup runneth over
i shall dwell with you in the house of the lord
forever.

ИСТЕРИН ИРАЛУ

Учинчи шогирд

Шогирдларнинг учинчисиман
биринчимиз Рой
иккинчимиз эса бастакор,
ширин, томоқ кирар кўшиқчи
Кана бўлди бизга бошпана
бахтли-бахтли майдан мастона
яланг оёқ босдик Галилей қумин
балиқлар галаси томон сурилдик
учинчи шогирдман
яралган, асралган ва кўринган муқаддас шарпа
мисоли
пиёлам тошиб-тошиб кетмоқда
Яратганнинг уйида сиз билан яшагум абадий.

Dmitriy KUZMIN

TO LINOR

A good boy waters all the flowers every morning, stands on a chair to reach the pots on the upper shelf, in his socks, mind you, leaving his slippers on the floor under the chair. A bad boy puts on a fresh t-shirt every morning leaving the last night's one somewhere on the floor under the bed. The good boy checks what's missing in the fridge before going to work and buys exactly this on his way back. The bad boy brings some special sweet cottage cheese once in a blue moon and then rummages in the fridge for a long time studying the inscriptions on packages and laying contemptuously aside everything that is overdue. The good boy goes wherever you want to go with you, gradually learning to take interest in it. The bad boy giggles: why, is this what you're wasting you lifetime for. In the evening, when you are sitting before the computer monitor, the good boy perches at you feet on the floor and lays his head on your thigh. The bad boy appears in the doorway the moment you sit down to write an article and demands that you let him check if he's got any new mail. The good boy gasps on your having leant over him: you are so beautiful! The bad boy in the heat of erotic play grabs you by your fatty sides: what's this, eh? One evening the good boy climbs on your lap and says: you see, I love you, but... The bad boy wanders around looking haggard all through the evening, cooks a loathsome fish and cauliflower soup for the first time in his life, and at night snuggles up to you desperately and sobs instead of you.

Дмитрий КУЗМИН

ЛИНОРГА

Яхши бола ҳар тонгда тиниқ сув, гулларга тикилади. Ўриндиқ устига стендлар қўйилган. Китоб жавонининг юқори полкаларидан гултувакларни олиш учун бола шиппаги, пайпоқларни ечиб, ўриндиқ устига қўйди. Шундан сўнгина ўриндиқ устидаги стендларни полга қўйди-да, ўриндиқка чикди. Ёмон бола ҳар тонгда янги спорт кийимини кияди, кечаги тунда полдами, кроват остидами ётибди. Яхши бола ҳар куни тонгда музлаткични очиб кўради, керакли егуликларни йўлда олиб қайтади. Ёмон бола ҳар замонда ширин сузма олиб келади-да, музлаткичнинг ичига кириб олади – нима қолган-қолмаганини билиш учун титкилаб кўради. Пакетдаги ёзувларни ўқиб кўриш билан вақтини ўтказади. Кўзларида уларнинг муддати ўтиб кетганми-йўқми деган истехзо сезилади. Яхши бола сиз истаган жойларга сиз билан боради. У ҳамма нарсага қизиқади. Ёмон боланинг ҳи-ҳилаши ҳам ёқимсиз. Сиз нима учун яшаяпсиз, вақтингизни нималарга сарфляяпсиз дея кулади ҳатто! Кечки пайт компьютер ёнига келиб, ишлайман десангиз, яхши бола оҳиста келади-да, бошини елкангизга қўяди. Ёмон бола иш пайтида остонада пайдо бўлади-да, янги почта келганми-йўқми текшириб кўришни талаб қилади. Унга сиз ёзаётган мақоланинг мутлақо қизиғи йўқ. Яхши бола сиз унга қараб энгашиганингизни кўриб, ҳаяжонга тушади. «Сиз бунча яхшисиз!» дейди. Ёмон бола дилни хира қиладиган ўйинларни компьютердан топиб беришингизни сўрайверади, вақтингизни олади, жиғингизга тегади. Яхши бола тиззангизга ўтириб олади-да, сизни яхши кўришини айтади. Бироқ ёмон боланинг қарашлари бежо. Кеч тушдимиз, тамом, ҳаммаёққа аланглайди. Нимани истайди, нимани истамайди, ўзи ҳам биламайди. Фақат олис тунларнинг бирида илк бор балиқ шўрва ва гулқарамни сиз учун тайёрлайди. Таом тузсиз ва таъмсиз бўлса-да, сизга ёқади. Шунда у туни бўйи бағрингиздан чикмайди, изтироб ичида бўзлай-бўзлай ухлаб қолади...

Gene DOTY

A BLACKRACER IN AUGUST

A street of small shops,
All shuttered and air-conditioned
against the August heat.
Along the angle where
Wall and sidewalk meet,
A narrow shadow writhes—
A blacksnake seeking a way
Under the wall into the store;
Finding no opening,
It climbs the door,
Tongue darting,
And coils around the lock,
Forming an intricate knot
With its motionless head
At the center.

Жене ДОТИ

ҚОРА ИЛОН АВГУСТ ОЙИДА

Дўкончалар тизилган кўча,
Барида дарпарда, ҳаво пуфлагич, -
Жазирамасига қарши августнинг.
Девор ила йўлак учрашур
Жойда бурчак бўйлаб торгина
Соя айланади буралиб -
Йўл излайди бир қора илон
Омборнинг ичига девор тагидан;
Очиқ бир жой тополмай ҳалак,
Тирмашади эшикка нолон,
Ўйнатади тез-тез тилини,
Билонглар у кулф атрофида,
Тушунарсиз тугунча ясаб
Ҳаракатсиз бошчаси билан
Айни ўртада.

Gozo YOSHIMASU

AUTUMN FLOWERS

Did you get a chance to look at what seemed to me an improvised "altar", or a "flower arrangement" done by someone who had never done one before in his life but ended up making one anyway? How did you feel, I wonder. I noticed something. The materials-are they called dry flowers?-can be left for months, even without water, and they don't change. I'm told they are called cat's tail; in Japanese (according to the dictionary) *gama, tokusa, sugina*. When I went to pick those dry stalks, which are brown and shaped like *yaki tori* skewers, they gave way lightly with a dry snap. Since they are dry flowers, I could lean them against a wall and play around with them a little bit. If they had been wet flowers (?), it would have been a mess. Any daydreamer like myself (deluded idealist? believer in unreality) would end up I'm sure feeling as though he were harvesting a rice paddy. (Losing the harvest to a dry wind is such a worry ...) For some reason I've grown quite fond of the looks of these overgrown(?) dry flowers (dehydrated trees, dehydrated flowers).

Suddenly after two or three months, a white, fine-haired (or fuzzy) type of flower grows on the cat's tail- Ah, so that's why it's called "cat's tail." Dry flower play-with a kind of soft, fine-haired tail. All food in America is natural; it seems that adding the name "natural" sells. There's a type of, well, fashionable food store where juice and eggs and vegetables are more expensive than at a regular supermarket. Although I don't like going to such affected places, they do have *tofu* and *miso* . . . They also sell various types of seeds for growing sprouts; so, making use of the breaks in my busy schedule, I've started cultivating sprouts in my kitchen. In a famous poem of post-war Japan by Kuroda Yoshio, *The Breeding of Poisonous Worms*, a mother decides to raise silk worms in a 4 1/2 *tatami* mat-room in a Tokyo-like city, and she starts chopping greens to feed them. What do you suppose brings that to mind. An itinerant, almost-bachelor type starts cultivating

Гозо ЙОШИМАСУ

КУЗ ГУЛЛАРИ

Сиз ҳам мени ҳайратга солган, сеҳрлаб қўйган «меҳроб»га қараб завқландингизми? Буни кимдир қачондир шавққа тўлиб яратгандир? Аммо унинг ўз ишидан кўнгли тўлганмикин? Сизни ҳам бу иш қизиқтириб қўйди, чоғи. Ниманидир сезди кўнглим. Бу – қуриб қолган гулларми? Улар ойлаб сувсиз қолишган бўлса-да, қуримабди. Мушукнинг думига ўхшаб кўринди улар. «Мушук думлари»япончада чиройли жаранглайди. Мен уларга қўлимни теккизмоччи бўлдим, улар қовжираб, қуриб қолишганини кўрдим. Ҳа, улар – қуриб қолган гуллар.

Мен уларни девор ёнига қўйсам ҳам, атрофида айланиб юрсам ҳам бўлади. Қизиқ, агар улар сўлмаганида нима бўларди? Менга ёқармиди ёки йўқ? Бу, ҳатто тартибсизлик ҳам бўлармиди, деган ўй ўтди кўнглимдан. Мен – ҳаёлпарастман. Ҳаёллари айқаш-чуйқаш бўлиб юрган идеалистман. Ўзимни қандай тутай? Шолисини териб олган Педдидайми? Унинг барча ҳосили шамолга совурилиб, баридан айрилди. Бу тартибсизликми ё ҳақсизликми? Ўсаётган дарахтларга қараб ўтиришни яхши кўраман, Яна қуриган гулларни ҳам...

Орадан икки ё уч ой ўтиб, қутилмаганда мушукнинг думида оппоқ, ажиб товланиб, гуллаб турган гулларни илғадим. Оҳ, шунинг учун ҳам улар «мушук думлари» дейишарканди!

«Қуриган гуллар ўйини» -- майин, мафтункор думлар. Америкада ҳамма егуликлар табиий. Кези келса, табиий сўзини ҳам сотишади. Яқинимизда қиммат дўкон бор. Унда сотиладиган шарбат ва тухумларнинг нархи кечаю кундуз ишлайдиган универсамларникидан юқори туради. Мен бундай жойларга боргим келмаса-да, уларнинг ўзига тортадиган жозибаси борлигини сезаман. Унда майсалар етиштириш учун уруғлик ҳам сотишади. Мен ҳам ошхонамда шундай майсаларни етиштиришга киришиб кетдим.

sprouts in an American kitchen. Does that make him the lone survivor of an agricultural race? I wonder.

I push a cart in a large American supermarket, do my shopping, and learn several reasons for loneliness. The first one is the absence of human voices. In that type of market there is no roar of voices mingling and calling out. Well, there's no point in comparing it to the wild din of a Japanese dockside fish market. The scene that contains the gusty song of a big catch is fine; and the silent pushing of a shopping cart past rows of groceries is fine, too. *Excuse me.*

In the kitchen the refrigerator and oven whisper in the night, in their vicinity is the source of sound; the neighbor's faucet screams. In the *tokonoma* I make a scene of dead trees; and I go out with that scene of dead trees in my eyes. In the photograph can't you see the shadows of a rice harvest? At the bottom of the swamp is the sea. It is, to think of something strange, the end of the cycle; time to pay for the harvest. When you pick a dry flower, it goes *snap*.

Урушдан сўнгги Японияда яратилган поэмаларда ипак куртлари хақида кўп айтилади. Онам ипак куртларини етиштиришга рухсат берарди. Тўрт хонали уйнинг бир-икки хонасини ажратарди ҳам. Токиога ўхшаш шаҳарларда уларга яшил майсаларни беришарди. Улар бу ишларни уларни кўрсатиб қўйиш, билдириш учун ҳам қилишади. Саргузаштгалаб салкам бакалаврлар майсаларни америкача ошхоналарда ўстира бошладилар. Бу – фақат ёлғизликдан сиқилиб кетмаслик ё қишлоқ хўжалик пойгасида иштирок этиш учунми? Қизиқ, барибир, қизиқ.

Мен каттакон Америка универсамида аравамни силжитиб айланаман, ёлғизликнинг сабабларини излайман. Айниқса, қирғоқдаги япон балиқ бозорида авжга чиққан шовқинни бир кўрсангиз эди!... Бу – катта даромад ва жарима – «кирим-чиқим»нинг жўшқин қўшиқлари янграётган сахна. Бу шовқин мол ортилган аравалар товушини босиб юборади. Кечирасизу, уларнинг борлиги ҳам билинмайди.

Ошхонада чироқ, газ ёник, куйдир-пишир. Яқин жойда сув жўмрагидан оқаётган товуш эшитилади. Кўзларимга сўник дарахтлар сахнасини тўлдириб, хонадан чиқиб кетаман. Суратлардаги шоли пояси соясини кўряпсизми? Ўртада ботқоқ-денгиз. Улар ғаройиботлар–ажойиботларни ўйлатади. Бари - яхлитлик хотираси. Ҳосил учун тўлов пайт етди. Қуриган гулларни саралаб олаётганда бардошингиз етармикин!...

Husniddin SHARIPOV

FISH PHILOSOPHY

It stirs its fins
And moves forward
It stirs its fins
And moves forward

Ҳусниддин ШАРИПОВ

БАЛИҚ ФАЛСАФАСИ

Думини ликиллатди
Олға кетди
Думини ликиллатди
Олға кетди.

ILYA KAMINSKIY

Envoi

“You will die on a boat from Yalta to Odessa”
- a fortune teller, 1992

What ties me to this earth? In Massachusetts,
the birds force themselves into my lines –
the sea repeats itself, repeats, repeats.

I bless the boat from Yalta to Odessa
and bless each passenger, his bones, his genitals,
bless the sky inside his body,
the sky my medicine, the sky my country.

I bless the continent of gulls, the argument of their
order.

The wind, my master
insists on the joy of poplars, swallows, -

bless one woman’s brows, her lips
and their salt, bless the roundness
of her shoulder. Her face, a lantern
by which I live my life.

You can find us, Lord, she is a woman dancing
with her eyes closed
and I am a man arguing with this woman
among nightstands and tables and chairs.

Lord, give us what you have already given.

Илья КАМИНСКИЙ

ЭЛЧИ

«Сен Ялтадан Одессага кетаётган кемада
вафот этасан»
фолбиннинг сўзи – 1992 йил

Мени ерга боғлаган нима? Массачусетсда,
Қушлар мен томонга талпинар нукул –
Дарё такрорлайди ўзини, такрорлар қайта.

Ялтадан Одессага кетаётган кемани
ундаги ҳар йўловчи ва бор матоҳин,
унинг ичидаги осмонни шарафлайман,
само менга дори, само – Ватаним.

Балиқчи қушларнинг мамлакатига, улар
тартибининг баҳсига шараф.
Устозим – шамол
терақ ва қалдирғочларни айлайди хушбахт, -

бир аёлнинг қошу лабини,
ундаги шўрликни, елкасининг юмалоқлигин
шарафлайман мен. Унинг юзи – фонус
соясида кечади умрим.

Худо, бизни топишинг мумкин,
у – кўзини юмиб ўйнаётган аёл
мен – у билан талашган эркак
жавон, хон ва ўриндиқ аро.

Худо, бизга берақолгин, аллақачон берган
нарсангни.

Mani RAO

* * *

My mistress
uncoils
her umbilicus my
lifeline and leash
she stacks high
and jumps on top.

Nobody tug.

Dark inside the closed
snake basket.

Still,
though they slide.

An eye.
Two for depth.
Ears to pin
The slightest
Slithering.
Tongue upon the spine of wind.
Sitting here,
Attentive
to a snake in the room.

My mother came home one day
without her uterus.
The doctor took it out.

Like someone heard me say
Let's act it out
act it out physically.

I was the baby who never cried
The snake on your breast
who stung you dry

The vicious pet
and yet you held

I shot past her knees past her hips past her breasts
past
her shoulders, way past her wisps of hair, those

МАНИ РАО

* * *

Севгилим
боғлайди
киндигин
ҳаётим риштасига
баланд этиб тахлар
сакрар устига.

Судрамайди куч билан ҳеч ким.

Ёпиқ илон саватчанинг
Ичи зимистон.

Ҳануз,
Гарчи улар сирпанур.

Битта кўз.
Чукурлик-чун иккита.
Қадаш учун кулоқлар
Миттигина
Сирғалур.
Шамол ўзагининг устидадир тил.
Ўтирар бунда
Диққат қилиб
Уйнинг ичидаги илонга.

Бир кун онам келди уйимга
бачадонисиз.
Олиб қўйган эмиш шифокор.

Худди биров эшитган менинг
Уни тахмин қилиб кўрайлик
фаразлайлик жисман, деганим.

Ҳечам йиғламаган чақалоқ эдим
Кўксингда илон
чақиб олган сени куп-курук

Ёвуз жонивор
Бўлса ҳамки сақлайсан ҳануз

Мўлжалга урмадим унинг сонларин
кўкраklarини
елкалари айри, сочин толасидан

rays
of grey light radiating from her shrunken head.
She had to look up to speak to me
She had to have wide eyes.

Life begins when the children are out of the house
and the dog is dead, I said.

She laughed
Dyed her hair black
Made me stay.

TIME BRINGS CHILDREN
THEY BURN HOLES IN OUR STOMACHS
POP OUR BELLY BUTTONS.
DEATH MAKES SENSE.

Weightless in your sticky fluids
too long you kept me in.

айро тушди йўл, бужмайган бошидан
таралаётган
кулранг нурнинг енгил сояси.
Гурунглашмоқ учун мени йўқлади
Эҳтиёжманд бўлди йирик кўзларга.

Болалар уйда йўқ бўлганда
кўппак эса ўлгани маҳал
Ҳаёт бошланади, дедим мен.

У кулди
Сочларини бўяб қорага
Куттирди мени.

Жужукларни келтиради вақт
Ошқозон ярасин
Ёндирар улар
Киндикларимизни чиқади ёриб.
Ўлимни тушунса бўлади энди.

Вазнсиз ёпишқоқ модданг ичида
мени жуда узоқ сақлаб турдинг сен.

МАРИЯ ФИЛИПОВА-ҲАДЖИ

Кун
деганим ўхшар илонга
Судралади ўлик сассизлиги-ла...
Ўзгартирмоқликка йўқ ҳаракатим!
Қилмадим ҳеч не!
Шу боис балки
Ҳар хил хаёллар-ла ўзни эзаман,
Қочади уйқум,

Телбаликларимни яширай дея
Янги энгил-бошга ўраниб олгум,
Пўст ташлаган илондай уни
Ҳар фаслда ўзгартираман.
Бутун умр қилган гуноҳин
Яширишга уринар илон,
Мен ҳам.

МАРКУС ҲЕДИГЕР

Қўшиқ

Сингиллари онажонимнинг
кўринмас бир халқа тузмишлар.
Алиса, Элла, Маргарита,
Элизабет, Ольга. Мен уларни кўряпман.
Эшитяпман ҳар томонда овозларини.
Бу бешликнинг келар товуши,
шунча айрилиқдан кейин келган бахт,
у ёқда эса -- баридан кейинги ҳаётнинг
сўнги.
Уларни кўраман бир гулшан аро,
Элланинг боғимиш, туришар қатор,
нилуфарлар ўсган ҳовуз бўйида,
қирмизи балиқлар яйраган макон.
Маргарита дилни хушламоқ учун
шўнғишни истарки шунчалар,
лекин каттароғи Алиса холам
"Миянг айниганми!" дея қичқирар.
Маргарита қаддин ғоз қилиб дарҳол
"Хизматингизгадаман, генерал!" дейди.
"Ҳар доим телбалиқ қилганинг қилган"
"Ҳа, қачондир навқирон, гўзал,
сарик сочли ва қақажон қиз..."
"Ва ё кўнғир тусли" - қўшилар Ольга.
Тўртталови кулар хахолаб,

ҳатто Алиса ҳам қилар табассум.
Яна узоқлардан келади жимлик
Чўмилётган жойга холаларимнинг.
Бир кеча-чи, Лида - онажонгинам
уларга қўшилар.
Роса хурсанд бўлиб олишар қарши.
Шу заҳоти Элла шундай дер:
"Қизлар, энди ҳамма кўшиқ куйласин!"
"Жуда тўғри", дейди Элизабет ҳам,
Бир овоздан қувватланар бу таклиф.
Ўзим билан у дунёнинг ўртасидаги
ўта юпқа, уйғунгина парда ортидан
шаффоф нурнинг нарги ёғида
холаларим, онажонгинам
ниманидир мадҳ эта бошлар,
ўз даврининг машҳур кўшиғин
куйлар, шубҳасиз.
Бирдан илғагайман унинг овозин.
Онамнинг товшидан муздай қотар йўл.
Бошқа бор овозни босиб тушар ул.
Онамнинг хониши -
Барча енгилгина ёрқинлик -
Титратади баданингизни.

Mary GRAVITT

* * *

You know the Devil never sleeps—especially in the State of Florida. He seems to like it there among the palms and the fig trees. I wonder why? Maybe it's the snakes that keep striking names from the Voting Rolls. He has a lot in common with snakes. And maybe with Republicans too!

Мэри ГРЕЙВИТ

* * *

Биласиз, ҳеч қачон ухламайди Шайтон дегани, айниқса Флорида штатида. У гўёки пальмазор ва анжирзорлар орасидадир. Нега ахир, дея қизиқаман мен. Балки илонлардир сайлов қутисидан исмларни уриб тургувчи. Унинг кўп жиҳати илонга менгзар. Республикачиларга ҳам ўхшайди балким!

Maung THA NOE

FISH

Almost all my life
I have never caught a fish
Look
when I do have a catch
it's the great Universe itself
pulling it up
my rod bends
to become a rainbow
and begins fishing me in its turn

Маунг ТА НОЭ

БАЛИҚ

Бутун умрим бўйи ҳеч қачон,
Тутолмадим ўша балиқни.
Қаранг, қачон тутмоқчи бўлсам
Тортқилайди яна жиловни.
Ўзин тортар кенг Дунёсига
(Кетмоқ бўлар ўз дарёсига).
Қармоғимнинг қаддини эгиб,
Камалакка айлантирар у
Бирдан овлай бошлайди мени
Навбати ила...

Pascale PETIT

THE SNAKE HOUSE

It's time to go up to your front door, Mother,
and ring the rattling buzzer of a bell,
the door with two curved fangs.
I go in, into the muscular throat of the hall,
down the tunnel that's closing now
to a pinpoint of light.
I'm in the swallowing living-room,
washing it for you, half-alive,
like a man preparing for the rain-dance
in the dry arroyo. He reaches
into the pit and washes the snakes
so that later when he dances with the 'little
mothers'
in his mouth, they won't bite.
I'm a child playing in the pen
with my pet rattlers,
giving them bread and milk.
As long as I'm unscared
they won't strike. And you're saying,
"Only a girl-child can do this".
My cheeks are almost seamless now,
countless grafts hide the necrosis.

ПАСКАЛЬ ПЕТИТ

ИЛОНХОНА

Кўча эшигингга кўтарилиш-чун
фуркат етди, Она,
кўнғирокнинг қаттиқ овозин
босиш онидир,
эшикнинг қайрилма зулфи бор икки.
Ичкари кираман, айвоннинг
сергўшт кучли томоғи томон,
туннелнинг пастида ёпилар энди
ғира-шира нур.
Ютиниш хонасида,
сен учун ювгум уни, ярим жон ҳолатда,
тайёрланган одам каби
ёмғир рақсига
қуруқ ўзанда. У чуқурга етиб борару
илонларни юва бошлайди
сабаб бироз кейинроқ "жажжи
оналар"-ла рақсга тушганда
чақишмайди улар оғизда.
Илончалар билан ўйнаб ўтирган
бола кабиман,
нон ва сут бераман уларга.
Дадилроқ тутаркан ўзимни
ташланмас улар. Сен эса айтасан,
"Бундай қила олар фақат гўдак қиз".
Юзимда деярли тиртиқ йўқ ҳозир
экилган сонсиз тўқима яширади ўлик терини.

Prayag SAIKIA

GOD, FISH AND SERPENT

Once God was here in our land
Garbed as a fish
God grew as a sprouting seedling
From a little fish
To a mammoth whale

In the great flood
Four precious tomes of wisdom – the Vedas
Were somehow saved by the deft diver, God

But to what avail
What regard have we for fish
Sans its flavour we can hardly swallow our meals
After the rituals of our deceased kins
The very next day we break our fast
Feasting on a fish

We've god in Natraj
The master dancer with a serpent necklace
The oscillation of infinite atoms
Seem to pervade his swings and gestures

But to what avail
We can adore dances galore
In this part of earth
We have the Bihu, the Sattriya, the Bagrumba, the
Jhumoir and what not
But you wouldn't find a single soul
With a heart for the serpent
The serpent still remains
The Satan of the testament
That had enticed Eve to taste
The fruit from the knowledge-tree

Could there be an appendix thus:
The superior human
In reality
Is least bothered for any
In satiety

Праяг САЙКИА

ХУДО, БАЛИҚ ВА ИЛОН

Бир пайт Худо бўлган бизнинг ўлкада
Балиқ тусида
Куртак очаётган ниҳол мисоли
Митти балиқчадан
Баҳайбат наҳангга айланди Худо
Буюк Тўфон онида
Тўрт бебаҳо заковат жилди --
Ведаларни моҳир ғаввос - Худо сақлаган
Аммо қандай ғамхўрлик
Қандоқ фойда қилдик балиқ учун биз
Унинг мазасисиз аранг ўтар томоқдан овқат

Марҳум қондошларимизнинг маърақасидан
Бир кун ўтар-ўтмас рўзани очиб
Зиёфат қиламиз балиқлар билан

Натражда бир Худойимиз бор
Илон марваридли уста ўйинчи
Чексиз зарраларнинг липиллашлари
Унинг тебраниш ва ишораларига тўйинар

Бироқ қанча фойда учун
Рақсларни ҳаддан ортиқ сева биламиз
Замининг шу қисмида
Биху, Сатрия, Багрумба, Жхумор ва ҳоказо бор
Аммо тополмайсиз бирорта ҳам қалб
Илон учун бир юрак билан
Ҳали ҳам мавжуддир илон дегани
Инжилнинг Шайтони
Бу ўша авраган Момо Ҳаввони
Билим дарахтидан синашга ундаб
Бўла олганмиди бирор илова:
Энг мукамал инсон
Ҳақиқатда ҳам
Энг кам бош оғриғи ҳар кимса учун
Мўл-кўлчиликда.

RANU UNIAL

My son's Father

It has been a leap of sorts my marriage and
motherland.
One of its kind. No strings of bitterness as we held
him
a child with delayed milestones. And all your
inheritance
of a job that never lasted more than a year. The
constant
shifting of accommodation and schools. No
crystals nor
chandeliers only candlelight dinners under tin roof
top
where I often sat with your ill-equipped dad
and uneasy mother.

You gave me a home and your precious love.
We often go wild swamped like fish in a mist of
anger
dizzy and warm we smoke seasons that change.
Together we grow as ripe as a dream
that has gone beyond the lands unseen.
And gracefully we accept the call of a soul
that will always be no matter what be.

РАНУ УНИЯЛ

Ўғлимнинг отаси

Тўйим ва уй-жойим - зўр бир ҳикоя.
Бу борада битта. На бир хафақонлик кўрмадим
ўсишдан кечиккан бола ортидан.
Бор будинг - бир йилга ҳам чўзилмаган иш.
Доимий равишда алмашлаб туриш
Уй ва ўқишни. На биллур, на қандил бор
жойда
Фақат хира шам ёруғида, том остида
омонатгина
Ўзин аранг эплайдиган отажонгинанг
Ва уятчан онанг билан ўтирганларим
Кечки овқат пайт.

Менга Ватан бердинг ва комил меҳр.
Телбаларча жаҳл кўлмагига ботган балиқдай
ўзгарувчан фаслларни чекамиз бир-бир.
Етилган хаёлдай ўсаверамиз елкама-елка
кўз илғамас ҳудудданда нари орзудай.
Қалбга бўйсунамиз мулойимгина
У ҳамиша мавжуд нима бўлса ҳам.

RATI SAXENA

Letters to My Love

I write letters to my lover
and let them float on the water of Udaipur
I can see him dancing fishing them out
My letters are little lighting lamps
floating in the night of palms
of Banjarin street dancers

I wrote the words of the letters
on black papers
using black ink
Will my beloved be able to read them
in red?

I wrote in the languages of love
Sanskrit – the only one I know
but what do I know,
Will he read my letters
in the language of love too?

He is my lover
he isn't my lover
he loves me
he loves me not
oh daisy flower of love
make my love true for him!

invisible as the black worlds
in colorful Samsara,
Nirvana written on white
with white ink
No! he is red as the night!

O my dear lake
help me, where are you?
Udaipur, come rescue me!

РАТИ САКСЕНА

Севгилимга мактублар

Севгилимга ёзаман хатлар
оқизаман Удайпур-кўлга
рақсга тушиб у балиқ мисол
тутиб олишини кўраман
Мактубларим – митти фонуслар
каби тунда оқиб боради
кўча раққосларин кафтида

Хатларимни
қора қоғозга
қора сиёҳ билан битаман
Ўқий олармикин севгилим
Ол рангда, деб хавотирдаман

Ишқ тилида бари ёзганим
билганим бир санскрит тилидир
аммо қайдам, ўқий биларми
хатларимни у ишқ тилида?

Мен унга ишқибоз
у менга маъшукмас
у мени севади
севмайди мени у
оҳ ишқимнинг гуллари унга
севгим ҳаққонийлигин айтинг!

Эй, қадрдон кўлим
қайдасан?
Удайпурим, мени қутқаргил!

Rauf PARFI

* * *

1. Tell me, what I should do,
How I should live.
What I have done with myself?
2. In the street I wandered as a dog.
Barked to passers-by,
Please enchain your dog.
3. A star fell down to my eye,
It melted, turned to a stone.
It pierced through my palm.
4. Hey, what a day it was, I don't know,
Hitting against a mirror
A flying bird has been broken.
5. Where is the king of deserts?
Where malicious snakes are?
Is it true that I am alone in the wilderness?

Рауф ПАРФИ

* * *

1. Айтинг, нима қилай,
Қандай яшайин.
Нима қилиб қўйдим ўзимни?
2. Кўчаларда итдек санғидим.
Қингшидим ўтган-кетганга,
Боғлаб олинг итингизни.
3. Кўзимга бир юлдуз йиқилди,
Эриди, айланди бир тошга.
Тешиб ўтди кафтимни.
4. Эҳ, қандайин кун эди, билмам,
Тошойнага урилиб синди.
Учиб-учиб юрган мусича.
5. Сахроларнинг подшоси қани?
Қани вишиллаган ёвуз илонлар?
Наҳотки бир ўзим қолдим сахрода.

Salah ELEWA

On the way back to exile

And now
When I close my eyes
I see you walk mindlessly on silent grass
Behind you, whispers of mysterious drums
Or, a memory of a short war
Allocating glories to the dead
And broken soldiers
To black tents at borders and seashores

* * *

Elders warned me
Sages who spilled their youth
On stony isolation in high towers
Sages who made out of shabby grey clothes
small balls
To cover cracks in huge walls
Where fear leaks

More than once
They warned me
About small words
That perch on balconies of wet nights
Or lie on our bellows
As muted voices of our neighbors
Dwindle
And turn – somewhere in our dreams –
Into dew-laden mysteries
Or cities from backbiters' noise

* * *

As I turn the key
I notice
Huge trunks of trees
That grew
When we were away
The wavering of their leaves
Alien to the season –
But why
In my soul does a desire grow
To count my losses
Why do I surround myself with glories

Салоҳ ЕЛЕВА

* * *

Йўлда ортга қайтарадилар —
кўзларимни юмиб оламан.
Сиз эса ҳеч нарсаи ўйламай
сукут сақлаётган майсалар бўйлаб
кетиб борасиз.

Ортимизда
Барабаннинг сирли шивири.
Ёхуд
узоқ давом этмаган уруш
хотиралари —
ўликларга шону шарафу
мажруҳ аскарлар
Қирғоқбўйи қора чодирлар
Чегарада туришар ҳамон.

* * *

Ёши улуғлар
Мени огоҳ этишди —
баланд минораларнинг
қоронғу хонасида
кекса донишмандларни
сиқиб ичишади ёшлар.

Донишмандлар эғнидаги
парча-парча
бўлак-бўлак
кулранг кўйлақларидан
кичик-кичик шарлар ясайди.
Шу шарлар
Улкан деворларида
Хавф ёғилиб, сачраб турган
Ёриқларни ёпиб турарлар.
Улар мени қайта-қайта
огоҳ этишди —
кичик-кичик сўзлар отилди.
Айвон. Баландлик.
Ёхуд
майсаларга ёпишган ёлғон .
Овози бўғилган қўшнилар
товуши каби ички хайқириқ!

Of wounded gods

* * *

In familiar surroundings

Epics jump to their feet

Like brassy, gleaming fish

In a drying lake

I fumble for feelings and words

Under evil lamps

Under eyes of night bandits

My bare head exposed

To the salty rain of exile

And fearing my three wishes

Will wither

Бурилиш —

орзуларнинг қайси бурчагида?

Ё шаҳар шовқини,

Ёки сирларига чўмиб шабнамнинг...

Калитни айлантирганим сари

улкан дарахтларни илғайман.

Улар биздан узоқ

Биз улардан олис

Вақтда ўсиб чиқишади.

Бегона мавсум

барглар силкинади.

Фақат

юрагимда унди ниятлар.

Мен эса санайман

йўқотмишларим —

ярадор худолар мени ўрайди,

Менга кўрк берар.

* * *

Оёғим остида қалқийди

зиналар.

Давраларда чорлайди мени

ёниб турган балиқлар

қуриб бораётган кўлда.

Кўтариб оламан,

кўтариб бораман

туйғулар сўзларни

заҳарханда чироқлар остидан,

тунги йўлтўсарлар кўзи остидан.

Яланғоч бошим

ачиқ ёмғирлар диёрига

сургун қилинди.

Истагим —

кўркувдан кўркмай,

сўнмай, сўнмайин.

Sammy Oke AKOMBI

INNOCENCE

In the little corner,
Where I was born, in the heart of Africa
Nothing, nothing, nothing good is said of a snake.
When you see it, kill it before it bruises your heel.
Be it small, be it medium or be it big and long.
It's such a big, big, bigger danger.

There was this day,
I was looking, desperately for my one-year-old,
Adventurous little boy.
I went round, round and round the yard
But I couldn't find him.
I called out loud, loud and loud
But I couldn't hear him.

So I went out, out of the yard, down a brook
And there he was, quietly playing
With none other toy, than a snake.
My God, what a sight: the head of a snake
Snaking in my boy's hand.
I was so stunned, I couldn't shout.
I got into a shock and then into a trance.

By the time I recovered, my boy was by me
Standing and nudging his palm into mine.
And the snake - it had gone.
I looked at my boy and I wasn't sure of him.
He must have been filled with venom
And any minute, off his chest, his heart will fly.
But I've since waited, waited for years, he's yet to die.

Саммай Оке АКОМБИ

ПОКЛИК

Туғилган ватаним
кичик бир гўша
Африка юраги.
шу кунга қадар
илонлар ҳақида яхши сўз айтилмас.

Дучланиб қолсангиз,
Бешта бармоғингиз захарланмасдан
олдинроқ олдинроқ, ўлдилинг уни .
Бу —
балки энг кичик,
балки энг улкан,
эхтимол чеки йўқ
хавфларнинг хавфи.

Ўша куни қараб турар эдим мен –
ҳаяжонга тушган кичкина бола
ҳовлини чир-чир айланиб ҳам
уни тополмадим.
Товуш чиқариб, чақирдим уни
қаттиқ, қаттиқроқ
бирок уни эшитолмадим.

Ҳовлидан чиқдим
ирмоқлар бўйлаб пастлаб –
пастлаб бордим-да,
уни кўрдим –
ўша ерда эди у.

У илон билан
бошқа ўйинчоғи йўқдай
хотиржамлик билан ўйнади.
Ё, Танграм
Боламнинг қўлига чирмашди илон,
илоннинг боши!
Ўзимни йўқотиб қўйдим шунчалик
чинқира олмадим ҳаттоки
йиқилдим зарб етгандай қўққис.

Кўзимни очдим,
ўрнимдан туриб,
боламга қарадим –
ёнимда!

Пальмалар,
илонлар ҳам.
Боламни таний олмадим,
заҳарланган эди, чамамда .
Кўксимдан юраги чиқиб кетгудек
бирок мен уни кутдим.
Кутдим узок
Унинг жон беришини, бирок...

Sayed GOUDA

PHARAOH AND THE SNAKE

I am a pharaoh
Sitting on the top of Cairo
Observed by the wakeful citadel
Watched by the old houses
I watch them from high
A bird flies over my head
Guarding my throne
My throne is a wooden chair
With no silk nor is it tainted with gold
You come to me
A snake
Delicately swinging
Shy and coquettish
You softly wave your way through the grass
And spit your poison in me
Numbness grows in my veins
You wrap me
Squeeze my parts
Suck my blood
I die in longing
With a smile of love lingering on my lips!

NETS

Every morning
I cast my nets in the river
Every evening
I collect them
Returning to my hut
Carrying the smell of water
Returning to my hut
Dreaming of fish!

Саид ГОУДА

ФИРЪАВН ВА ИЛОН

Мен – фиръавнман,
Қоҳирада – йиғин.
Ошади мартаба,
Ошиб борар мадҳ.
Мени кузатади
қадимий шаҳар,
қадимий обида, қадим қабрлар.
Мен эса
Улардан ҳам баландда туриб қарайман –
бош устимдан учиб ўтар куш -
тахтим посбони.
Тахтим – ёғоч ўриндиқ.
Шоҳи ипакмас, бироқ
Ҳашамати улуғ ва ўтлуғ.

Ҳузуримга шошасиз, илон!
Викор билан чайқалар
Ҳатто ибo, тантиқ қарашлар!
Йўл-йўлакай майиндан майин
майсаларни силаб ўтасиз
ва захрингиз урилар менга.

Вужудимдан ўсиб чиқади
дарахтлари совуқ қонларнинг.
Шунда мени чирмаб оласиз,
бўлак-бўлак сиқиб ташлайсиз
қонимни ичиб.

Соғинчдан ўламан –
лабларимда музлаб қолади
табассуми илк муҳаббатнинг!

ТЎРЛАР

Ҳар куни тонгда
дарёга ташлайман тўрларни.
Ҳар куни шомда
тўрларни йиғиб оламан.
Кулбамга қайтаман
дарё сувларининг ҳидлари билан.
Кулбамга қайтаман
балиқларни туш кўрмакликка!

Subodh SARKAR

* * *

Hello, neighbors
Bhutan

At the Bhutan Gate
You meet India
and
You have a divine
cross-border smile.

the smile
goes back to a Dragon.

The Dragon
wakes up from a million-year-sleep
with empty stomach.

The children of Bhutan
were organizing a laughter
around a pagoda.

The children of Bhutan said:
Hey, Dragon
Are you hungry?
will you eat us?
The Dragon asked, where is my favorite dish?

What is your favorite?
Chicken?
Mutton?
Ox?
Snake?

The Dragon said,
I like evil human heads on Chinese porcelain
plate.

Шубод САРКОР

* * *

Салом, қўшнилар
Бутан

Бутан дабозаси ёнида
Ҳиндистонни учратасиз сиз
шунда
юзингизга ёйилар ногоҳ
ажиб бир ажнабий табассум

ушбу табассумингиз асли
Аждаҳога бориб тақалар.

Аждаҳо
миллион йиллик уйқудан турар
бўм-бўш қорин-ла.

Бутанлик болалар
Будда ибодатхонаси ёнида
отишарди қаҳқаҳа.

Бутанлик болалар дейишар:
Ҳой, Аждаҳо,
Қорнинг шунча очми?
бизларни еб қўймоқчимисан?
Қани мен суйган таом? - сўрар Аждаҳо.

Суйганинг не?
Дўмбоқ жўжами?
Қўй гўшти ё?
Новвос?
Ё илон?

Аждаҳо дер:
Чинни идишдаги ёвуз инсон бошларин севгум.

Teresa MIDDLETON

MITOSIS

A dozen women in black leotards leap
through a studio painted Mediterranean blue.
Their bodies blur, twist, and split into thin threads.

Teacups hang from nails on a wall. Forks on
folded
napkins point toward the center. Embroidered
birds
stitched on a table runner fly in a straight line.

I have a snapshot of you cradling a kitten
like a doll on the steps of our first apartment—
your blonde hair pulled into wispy ponytails.

Two goldfish glide into a single body,
then flutter to opposite ends of the bowl.
A plastic diver blows bubbles from a bed of pink
rocks.

Afternoon light cuts through an open window.
Twenty-four women in black leotards leap
through a studio painted Mediterranean blue.

Тереза МИДЛТОН

ҲУЖАЙРАНИНГ БЎЛИНИШИ

Қора лозимдаги бир тўп хотин-қиз
сакрап Ўрта ер денгизидек кўк студиядан.
Баданлари доғ бўлар, букилар, ингичка
ипларга кетар бўлиниб.

Девордаги михда осиглиқ пиёлалар. Санчқилар
тахланган қоғоз сочиқда йўналар марказ
томон.
Хонтахтада зеб бериб тикилган қушлар тўғри
чизик бўйлаб учади.

Мушукни тебратиб тушган расминг бор
биринчи уйимизнинг зинасидаги қўғирчок
каби --
оқ сариқ сочларинг отнинг ёлидай.

Икки тилла балиқ сирғалиб боради асос
томонга,
сўнгра тебраниб қарши тарафига сузар
идишнинг.
Пушти қояларнинг бағридан пуфакчалар
чиқарар ясама ғаввос.

Тушки ёруғ кесиб ўтар очик ойнани.
Қора лозимдаги йигирма тўрт жувон
Ўрта ер денгизидек кўк студиядан сакраб
ўтади.

Thachom Poyil RAJEEVAN

The fish

A fish – the size of a sand grain –
battled the sea wave
alone.

During high tide eves
he is above all the flags
when the currents ebb
below all the secrets.

No net-hole tinier than him
neither can the fishhooks bend like him
nor can the sword edges
match his speed.

The eyes of the vulture
can't grab him
nor can the salt fields
dry him
or the poles freeze him.

Off went the avatars and stars
over his head or trail.
Never did he let any story
capture him
any mirror beguile him
or any market humiliate him.

Through the sea's insane blood
he sped
like a red-hot needle point
unaware of the sea-faster than
him-catching up behind.

Тачом Пойил РАЖИВАН

Балиқ

Балиқ – қум зарраси мисоли кичик –
денгиз тўлкини-ла курашди
ёлғиз.

Сув баландга кўтарилган он
у ҳар ненинг устида бўлар
оқим ортга қайтгани замон
остидадир барча асрорнинг.

Ундан кичик тўр тешиги йўқ
уни эга олар на қармоқ
на тиф дами
тезлигига мос келар унинг.

Йиртқич қушлар кўзи
илғамас уни
шўрҳок ерлар
қурита олмас
музлата билмайди қутблар.

Унинг бош ё думи устидан
Сотилиб кетади санам, юлдузлар.
Ҳали бирор ҳикояга
асир қилдирмаган ўзини
на бир кўзгу этолган мафтун
на-да бирор бозор камситган.

Денгизнинг телбавор қони орқали
шошилду у катта тезлик-ла
қайноқ игна учи мисоли –
денгиздан беҳабар – ўздан-да тезроқ
қувиб етиб орқа томондан.

Usha AKELLA

Unshed skin

Sometimes an echo returns a voice,
A poem returns words draped in light,
A child heals a parent,
From dreams come a new sleep,
The world sloughs its skin, uncoils.

From this world's mouth are coming wars,
New countries from severed heads,
new wounds flower, the flight of crows,
fallen Gods, Eros leaves his footprints.

This beggar palm of the world
Is returning our soul in small change,
Returning monsters for humans,
Carcasses for life, vultures for doves,
One tongue, many languages.

Who is returning what to whom?

Уша АКЕЛЛА

Ташланмаган пўст

Гоҳо овоз қайтарар товуш,
Шеърдан нурли сўзлар берар акс,
Ота-онасини даволар гўдак,
Янги уйқу чиқар рўёдан,
Дунё пўст ташлайди, чуваланар у.

Шу дунё оғзидан чиқар қирғинлар,
Бўлинган бошлардан янги ўлкалар,
гуллар янги яра, учар кузғунлар,
паст Худолар, Эрос қолдиради из.

Дунёнинг бу қалтироқ қўли
Бир пул қилиб қайтарар қалбни,
Махлуқ берар одам ўрнига,
Ҳаёт учун мурда, каптарга калхат,
Ягона тил, минг битта забон.

Ким нимани қайтарар кимга?

Usmon AZIM

CIRCUS. A SNAKE TRAINER

I don't tell you and you don't listen,
Why, which day, of whom I made a fun?
Don't stay in yard as autumn vision,
I loved a snake but not you at a run.

When she springs upon me as a pined lover,
With the body girdle my white waist,
I insensibly - my eyes - with tear cover
Embraced to my visage her cold face.

From the moon belt fallen at the light,
With the reason trembled blood in vein.
Being worried of my sole blast
I supposed that came my faithful snake.

The snake will give me not in exchange,
Just loves me and more greater nothing wants.
She has only honor, no revenge,
And will never leave me for the lots.

Oneness is to be with everyone,
May my burner also stay with all.
Being merciful gives calming none,
May she asking love the snake recall...

Snake! My associate of solitude,
Lies as being round on my feet.
Hey, the man that sighing in the street,
Don't look at lights midnight in nude.

Your words are sharp-cut and a phrase is question,
I haven't answer, my soul became vague.
Believe, I also have a tender passion,
If you don't, you may ask the snake...

I don't know, of which mind I am weeping,
Odor of the cold wind in my face.
Gracious me, which days are quickly creeping,
Snaky arms are girdling my white waist.

УСМОН АЗИМ

Цирк. Илон ўйнатувчи аёл

Сенга ҳам айтмайман, сен ҳам эшитма,
Нимага, қай куни ким учун кулдинг.
Кузги хаёл каби турма эшикда,
Мен, ахир, сенимас, илонни сўйдим.

Соғинган ошиқдай менга ташланиб,
Вужудим ўраркан оппоқ белимга,
Билмам, қай хотирдан кўзим ёшланиб,
Совуқ башарасин босдим бетимга.

Деразадан тушган ой тасмасидан
Бекор титранмади томирда қоним.
Безовта бўлганча қалбим сасидан,
Ўйладим, келдими содиқ илоним.

Бу илон ҳеч кимга мени алишмас,
Севару ишора қилмас таъмага.
Унга борлигимнинг ўзи муқаддас,
Мени ташлаб кетмас бир кун ҳаммага.

Ёлғизлик – ҳаммага қолмоқлик асли,
Мени куйдирган ҳам ҳаммага қолсин!
Бир ғамхўр ёлғизи бермасин таскин,
Севги сўраб охир илонга борсин...

Илон! Танҳолигим ҳамдами илон
Кулча бўлиб ётар оёқларимда,
Эй, сен ташқарида уф тортган инсон
Ярим тун термулма чироқларимга.

Тилларинг бийрондир, тилинг – саволкор,
Жавоб тополмасман – дилларим хира.
Менинг қалбимда ҳам, ишон, севги бор,
Агар ишонмасанг, илондан сўра...

Билмам, қай хотирдан кўзим ёшланар,
Совуқ бир қафаснинг ҳоври бетимда.
Худойим, қанақа кунлар бошланар...
Чирмашар илондек қўллар белимга.

Viki HOLMES

BACKGROUND

the collector of erotica
cradles his glass lightly
skin blotched like a tablecloth
after a heavy meal:
we push the crumbs aside.
behind us to our right
a young girl sings of love and wine
she has been playing for hours.
later she will dance and we will
envy her her rhythm
stamina, her easy grace.
i eat with my fingers,
pick apart the cheese
avoid meatballs.
dip, soak and raise to the lips.
this is a ritual. touch and do not touch.
he is past all that, he tells me now.
but there was a woman
he met in Marrakech.
a single tattooed goldfish leapt
from throat to thigh and
whatever she wore, he said,
the scales limned through.
he saw her in the hotel pool,
surfacing to breathe in shades
of gold and red;
stood above and watched her
slicing the water
with her clean stroke
or submerged, kicking her feet
in a single, easy motion.

light bounces off his glass,
the girl's voice aches:
we are all tired but
we will watch while she dances
with her brothers
as though the music will never stop.

ВИКИ ХОЛМЕС

Дастлабки маълумот

ишқий ўйинлар ишқибози
кўзойнагин аста тебратар
дастурхондек териси доғ-дуғ
бўкиб овқат егандан сўнгра:
урвоқларни сурамиз четга.
ўнгда орқа тарафда ёш қиз
севги ва май қўшиғин куйлар
анча вақтдан бери ўйнамоқда у.
сал туриб у рақсга тушади
муқомига, нафосатига
бардошига қиламиз ҳавас.
овқат ейман бармоқлар билан
пишлоққа жийириб бурнимни
гўшт парчасин сураман четга.
бўктирганча, ҳўллаб лабга тутаман.
одат эрур бу. тегин
тегинма.
у барига қилмайди парво. менга айтар энди.
аммо Марракечда учрашгани бир
бор эди аёл.
ўйма ёзув тилла балиқча
сакрарди томоқдан сонига
нима кийса ҳамки, дейди у,
тангачалар расми бўларди.
отель ҳовузида кўрган у қизни
тилла ҳамда ол сояларда
нафас ростламоққа чиқаркан;
юқорида туриб кузатган уни
аниқ ҳаракат-ла
сувни парча-парча қилган у
ёки оёқларин уриб оҳиста
енгил ҳаракат-ла шўнғиган сувга.

нур ўйнайди кўзойнагида,
чиқар қизнинг ҳазин овози:
ҳаммамиз ҳам чарчадик, бироқ
кузатамиз: у хиром айлар
акалари билан баробар
гўё тўхтамайди мусиқа асло.

Vivienne PLUMB

WITH LIPS

A slab of skyscraper
like a giant black domino
darkens the window
of her hostel room on Pitt Street.

She sits in the heat and
the sun burns black holes
into her skin. When she opens
her eyes everything looks pink.

The railway station is redolent with special
perfumes from her childhood -
hot sugared donuts, and that smell
the clouds of iron dust make
when they rise up
and swell off the tracks
as each train thunders in.

Her married sister lives in the bush.
There are so many carpet snakes
in her sister's ceiling that it collapses,
a mass of shiny scales
shimmering across the floor.

Her brother-in-law explains surfing terms:
'with lips' means it will be good to ride.

Вивьен ПЛАМБ

Лаблар ила

Осмонўпар бино
мисли катта қора домино
унинг Пит Стритдаги ётоғида
деразага туширади доғ.

Ўтирар у жазирамада
қора холлар солади қуёш
тери остига. Кўзларини очар экан у
пушти рангга бўялар атроф.

Темир йўл вокзали болаликдаги
ажиб бир ифорга тўлади -
қипиқларнинг чангли булути
йўлакларнинг қабариклиги
ҳар поезд гумбурлаб кириб келаркан
осмону фалакка кўтарилади
иссиққина бўғирсоқ иси

Оилали синглиси чакалакзорда турар.
Гидам гулли илонлар сероб
синглисининг уйин шифтида
кўплаб ялтир-юлтур тангача
ерда ғира-шира сочар нур.

Сёрфингга оид атамаларни тушунтирар унинг
почаси:
"лаблар ила" - сайр этиш зўр бўлурди демак.

Zofia BESZCZYNSKA

* * *

it keeps raining on islands.
Their green is washing away in water; their stones
change into fish
houses become barges sailing into mist.
And islands themselves

well: they do not exist

(I am standing on one of them wobbling
on the rock's tops: their sharp edges
pierce my soles. Perhaps I do not feel
cold. Perhaps only the rain
on my face)

* * *

I was a human being I am a plant
a god in a leaf in a pulp
of (you're my) finger; in a tiny crystal
of saliva

I was a stone I am a hare
a shade in the blaze of the day in the world
where nothing throws a shade
(you're my) tongue

I was a fragment of a tooth: a hair
growing from an unexpected
place; a comma

in a fish eye I an unwritten letter
a color in the air; a voice
penetrating (you're my) skin
a poem

София БЕЗЖИНСКА

* * *

оролларда тинмайди ёмғир.
Яшил ўтлоқларин ювиб кетар сув;
тошлари айланар балиққа
туман сари сузиб сол бўлар уйлар.
Оролларнинг ўзлари эса

яхши: улар эмасдир мавжуд

(Уларнинг бирида қоя учида
чайқалиб турибман: ўткир қирраси
қалбимни тешади. Совуқ қотмаётибман
балки. Юзимдаги балки
фақат ёмғирдир)

* * *

инсон эдим гиёҳман энди
барг узра бир илоҳ момикда
(сен менинг) бармоғим; миттигина
биллур томчида

бир тош эдим қуёнга дўндим
мутлоқ соя йўқ бир дунёда
қоқ чиллада тушган сояман
забонимсан (сен менинг)

бир тиш эдим синиқ: битта соч
кутилмаган жойдан унолган;
тиниш белгисиман

битилмаган хатман балиқ кўзида
ҳаводаги ранг; бир овоз
тешиб ўтаётган (сен менинг) бағрим
аллақайси шеър.

ABOUT THE AUTHORS

AGNESS LAM is an associate professor at the University of Hong Kong. She has published two poetry collections, *Woman to Woman and Other Poems* (1997) and *Water Wood Pure Splendour* (2001). Her poems or literary analysis of her work have also appeared in other publications such as *Ariel*, *Poetry International*, *Westerly*, *World Literature Today* and *Le Soir*. Some of her poems have been translated and anthologized in German (Stauffenburg, 2006) and her short story, “The mountain of chrysanthemums”, is available in Italian (Isbn Edizioni, 2005). Her academic publications include a book, *Language education in China: Policy and experience from 1949* (2005), and several articles on Asian writing in English.

ALAN JEFFERIES is an Australian born poet and children’s author who has lived in Hong Kong since 1998. He has published five books of poems but is probably best known for his bilingual (English/Chinese) children’s book “*The crocodile who wanted to be famous*” (Sixth Finger, 2004) which is based on the life of the celebrity crocodile Pui Pui. He is one of the organizers of “Vodka Slam” Hong Kong’s only spoken word performance slam. Recently he was an invited participant at the 2007 Man Hong Kong International Literary Festival and the Cairo International Forum of Arabic Poetry.

ALEXANDER ULANOV (poet, writer, critic, translator; b. 1963, USSR; lives in Russia) earned a Ph.D. in engineering from Samara State Aerospace University, where he is currently an associate professor of aircraft engine design. Although he does not consider writing to be his principal occupation, he is extremely active in the Russian literary scene. Ulanov has over 250 publications to his credit, including works of poetry, short fiction, book reviews, articles on modern Russian literature, and translation works.

BAHROM RUZIMUHAMMAD, poet, born in 1961 in Kharezmi region. Modernist poet, he made great contribution to development of free verse poetry in contemporary Uzbek poetry. He published many poetry collections including *Soundless Step*; *The Star Near the Poplar*; *Two Lights*; *Davsaman*; *Calmly Blooming Tree* and *Breadths of the Day*. His poems were translated into Russian, English, German, Turkish, French and Spanish languages.

CHRISTOPHER MERRILL has published four collections of poetry, including *Brilliant Water* and *Watch Fire*, for which he received the Peter I. B. Lavan Younger Poets Award from the Academy of American Poets; translations of Aleĵ Debeljak’s *Anxious Moments* and *The City and the Child*; several edited volumes, among them, *The Forgotten Language: Contemporary Poets and Nature* and *From the Faraway Nearby: Georgia O’Keeffe as Icon*; and four books of nonfiction, *The Grass of Another Country: A Journey Through the World of Soccer*, *The Old Bridge: The Third Balkan War and the Age of the Refugee*, *Only the Nails Remain: Scenes from the Balkan Wars*, and *Things of the Hidden God: Journey to the Holy Mountain*. His work has been translated into twenty-five languages, his journalism appears in many publications, and he is the book critic for the daily radio news program, *The World*. He has held the William H. Jenks Chair in Contemporary Letters at the College of the Holy Cross, and now directs the International Writing Program at The University of Iowa.

DMITRIY KUZMIN is a poet, critic, translator, publisher; born in 1968, lives in Russia. He attended the Moscow State Pedagogical University. Publishing and writing professionally for the last decade he has made a name for himself as one of the leading voices in contemporary Russian poetry. He is a

winner of the Arion Prize for poetry and the Andrey Bely Prize for critical essays. Kuzmin founded the Vavilon Union of Young Poets, since 1989 been the organizational hub for Moscow's experimental poetry scene. Currently, he is the deputy chief editor of Column Publishing House, which features works by contemporary Russian writers.

EASTERINE IRALU is a poet and short story writer from Kohima, Nagaland in North-east India. She lives in Norway and has published a novel with Zubaan India, *A Terrible Matriarchy*, which is now translated into Norwegian. Easterine has published the first book of poetry in English from Nagaland as well as the first novels. She has a PhD in literature.

GENE DOTY is chairman of the Department of English and Technical Communication at Missouri University of Science & Technology, formerly the University of Missouri-Rolla. Both as Gene Doty and under his previous name, Eugene Warren, he has published a number of poems. He also publishes poems as Gino Peregrini, and, as Gino Peregrini, he edits and publishes a webzine, *The Ghazal Page*.

GOZO YOSHIMASU was born in Tokyo in 1939 and published his first book of poems entitled *Shuppatsu* (Departure) in 1964. Juxtaposing imagery of reality and memories of various locations, his poems open new vistas that reach one's collective consciousness. Yoshimasu is also known for his unusual, trance-like reading through which he has collaborated with artists such as Kazuo Ono and Nobuyoshi Araki. Considered to be an emblematic presence in postwar Japanese poetry, many of his poems have been translated into various languages. He has given readings at Centre Georges Pompidou (2000), Taipei International Poetry Festival (2001), and has exhibited his photographs and calligraphies at Sro Paulo Biennale (1990), Chambre de Commerce et Industrie, Strasbourg (2000), among others. In May 2003, he received the Purple Ribbon Award from the Japanese government for his significant cultural contributions.

HUSNIDDIN SHARIPOV was born on February 10, 1922 in Pop district of Namangan region, Uzbekistan. He is the author of many poetry collections, including *A Young Tree; I Love the Sun; Lyrics; In Search of Beloved*, and *I am Your Slave*. He also wrote a poetic novel *One Question*. His works are played in musical drama theatres throughout Uzbekistan.

ILYA KAMINSKY was born in Odessa in 1977. In 1993, his family was granted asylum by the American government and came to the United States. Ilya received his BA from Georgetown University. He has won the Ruth Lilly Fellowship from Poetry magazine, and has received numerous other awards and prizes. His first poetry collection *Dancing in Odessa* was published in 2004. In 2004, he graduated from law school.

MANI RAO (b.1965 India) is author of seven poetry books, has been published in journals including *Wasafiri, Meanjin, Washington Square, Fulcrum and WestCoastLine*, and in over a dozen anthologies including *WW Norton Contemporary Voices of the Far East* (2007). She has performed at literary festivals in Melbourne, Vancouver, Hong Kong, Singapore, Chicago and at the PEN World Voices 2006 New York. Translations of her poems have been published in Latin, Italian, Korean, Chinese, Arabic, French and German. She was Visiting Fellow at the Iowa International Writing Program in 2005, and won the 2006 University of Iowa International Programs writer-in-residence fellowship. In Hong Kong, she was co-founder of OutLoud and contributed a poetry segment to RTHK. She lives in Hong Kong and India.

MARIA FILIPPOVA, poet and translator, was born on May 31, 1954 in Burgas region of Bulgaria.

Studied at Tashkent pedagogical institute and graduated from a University in Bulgaria. Later she studied journalism. She published several books poetry in Greek and Bulgarian, including *Faith; A Crown for Birds; On the bottom of Sunset* and *Wings of Butterfly*. She has published a lot of essays about her life in Uzbekistan in Bulgarian newspapers. She won Plovdiv University Prize for her literary translation. A member of Southern Greece Writers Association, she lives in Saloniki, Greece.

MARKUS HEDIGER, poet translator, was born in 1959 in Switzerland. He writes poetry in French. He has three collections of poetry to his credit. His poems and translations also appeared in numerous anthologies. Recently his poetry book has been published in Turkey. M. Hediger translates literary works from English, Spanish and German into French. He has travelled a lot and attended many international poetry and translators' festivals in Europe and America. He lives and works in Zurich, Switzerland.

MARY GRAVITT was born in Philadelphia, Pennsylvania and came to Iowa in 1989 as a graduate student to study at the University of Iowa. This is when she came in contact with the International Writing Program and Peter and Mary Nazareth. These two helped her to enlarge her world by opening up to international writing and writers. She has always been interested in creative writing, but had never seriously considered poetry her forte until she became involved with the IWP. But the most exciting thing in her life occurred in 1999 when she had a chance to spend a year in Saudi Arabia. It taught her many things. “The most important being is that the news is more propaganda than truth. This led me to trust the information of my foreign friends more than the propaganda coming from the media.”

MUHAMMAD GHAFFOR was born on November 7, 1955 in Kamashi District of Kashkadarya region. He has four poetry collections to his credit – *A Song Without a Sound; Bank of Silence; A Swimming River and The Black Smile* - all in Uzbek language. He studied at Tashkent State Medical Academy, but did not finish it. A freelance poet, M. Ghaffor considers himself to be the thirty-ninth generation of Chingiz-khan.

PASCAL PETIT was born in Paris, grew up in France and Wales and lives in London. She has published three collections and two pamphlets of poetry. In 2004 she was selected as a Next Generation Poet. Both her second and third collections, *The Zoo Father* (Seren, 2001) and *The Huntress* (Seren, 2005), were shortlisted for the T S. Eliot Prize and were Books of the Year in the *Times Literary Supplement*. *The Zoo Father* was a Poetry Book Society Recommendation and won an Arts Council of England Writers' Awards and a New London Writers' Award. She co-edited the first Poetry School anthology, *Tying the Song* (Enitharmon, 2000), trained as a sculptor at the Royal College of Art and has travelled extensively in the Venezuelan Amazon. She was a co-founding editor of *Poetry London* and its Poetry Editor from 1989 to 2005.

PRAYAG SAIKIA, a physician by profession, is an Assamese poet and short story writer. Till date he has published six collections of poetry (including ‘Yearning for Dawn’ in English) and a collection of short-stories. His poems and translations have also found place in various reputed publications including the Sahitya Akademi's bi-monthly ‘Indian Literature’, Jayanta Mahapatra's bi-annual ‘Chandrabhaga’, Chicago Poetry on-line Anthology, The Statesman Festival issue, 2001 etc. He translated an anthology of contemporary Uzbek poetry, *Tunes of Asia*, into Assamese and published in India.

RANU UNIYAL was born in Lucknow, India, educated in Lucknow, New Delhi and Hull University,

UK., where she worked as a scholar. She teaches English at Lucknow University. She is the author of book on Anita Desai and Margaret Drabble. Her first poetry collection was published in 2006. She lives and works in India.

RATI SAXENA is easily one of the finest Indian poets of our time. She secured a PhD degree in Sanskrit from the University of Rajasthan, Jaipur. She has published four collections of her own poems in Hindi. She has translated many Malayalam works, both prose and poetry, into Hindi and has participated in several national seminars and published articles in a number of magazines. She is the recipient of Kendriya Sahitya Academy award for translation. She is the chief editor of www.kriya.in.

RAUF PARFI, national poet of Uzbekistan, born on September 27, 1943 in Tashkent region, graduated from Tashkent State University. His poems inspired lots of hearts to advocate liberty and peace. His books include *The Way of Caravan; Echo; Memories; Eyes; The Tree of Patience; Penitence* and *Silence*. He translated works by Byron, Nazim Hikmet, Karlo Kaldze and other world writers. R. Parfi died in 2005 in Tashkent.

SALAH ELEWA, is an Egyptian writer, poet and translator who lives and works in Hong Kong . He graduated from the faculty of Languages in Cairo. He received a Medal of Merit Award from the International Society of Poetry in the United States in 2001. He finished his MA in Literary and Cultural Studies in the University of Hong Kong in 2002. He writes in both Arabic (his native language) and English. His work appeared in a number of anthologies in various countries, the latest is " Honoring Fathers" an anthology published by the University of Philippines in 2005 .

SAMMY OKE AKOMBI is a writer from Cameroon. Born in 1958. He is an alumnus of the 2004 IWP. A University of Iowa Honary Fellow in Writing. His latest work is a collection of stories entitled: *The Woman who ate Python and other Stories*, published in 2006. He is currently the Director of the Soouth West Provincial Linguistic Centre, Buea. He also teaches English at the Faculty of Social Science and Management, Catholic University of Central Africa, Yaounde, Cameroon.

SAYED GOUDA, Born in Cairo in 1968, Sayed graduated from the Faculty of Languages in Cairo and the Beijing Languages Institute in Beijing, majoring in Chinese language. He won the faculty first prize in poetry in 1990, and published his first book of poetry in Cairo the same year. He published his second and third poetry books in Egypt in 2005. Sayed has been living in Hong Kong since 1992, where he organizes a monthly literary salon called Arabic Nadwah (www.arabicnadwah.com). He has translated almost two hundred Chinese and English poems into Arabic and they were published in Akhbar Al-Adab – a literary Egyptian newspaper - in three special editions about poetry in China and Hong Kong. Sayed started his new publication house Nadwah Press (www.arabicnadwah.com/nadwahpress.htm) this year mainly for publishing Arabic books translated into English and Chinese.

SUBODH SARKAR, born in 1958 at Krishnagar, brought out his first book of poems in the late 70s. He has now fifteen books to his credit, one of which is a travelogue on America. He has received Pashchim Banga Bangla Academy Award in 2000. He edits BHANSHNAGAR, a magazine of Indian poetry, with his wife, Malika Sengupta, a noted Bengali poet. He teaches English in City college, Kolkata.

TERESA MIDDLETON has published a poetry collection, *Core and Seed*. One of the reviews introduced her as follows: "This Ben Davis High School teacher is a puckish observer of life. Behind

the trappings of responsibility is a wild woman, a female Walter Mitty whose velveteen dress reeks of cigar smoke.”

THACHOM POYIL RAJEEVAN was born and raised in Paleri, a rural hilly village in the district of Kozhikode, Kerala, South India. He writes poetry, fiction and essays in Malayalam and in English. He published several books of poetry. His poetry is represented in various anthologies and his poems have been translated into Italian, Macedonian, Bulgarian, Rumanian, Tamil, Hindi, Marathi and Uzbek languages. Currently, he works as the Public Relations Officer of the University of Calicut.

USHA AKELLA was born in 1967. Her work has appeared and is upcoming in many US and Indian based journals. She was the winner of Maryland Poetry Review's Egan Memorial Contest, and a finalist in the past for the Wisconsin University Press contest. Her poem 'One hears,' was nominated for the Pushcart from Emily Dickinson review, 'e.' Her first book of poems “Kali Dances. So Do I” was published in India by Authors and Writers India Ltd. She has read extensively in the US and India. She won the 2006 Wine poem award there, the first non-Macedonian woman to do so in 45 years. Usha's second body of poetry ("A face that does not bear the footprints of the world") has been described as Sufi in orientation and she has shared her Sufi poetry with audiences at CUNY, Omega Institute, Philadelphia Museum of Art, The Abode of the message, Sufi Books, and many sites in India including the Poetry Society of Hyderabad.

USMON AZIM, national poet of Uzbekistan and playwright, born on August 13, 1950 in Surkhandarya region. Worked for many publishing houses, editorial offices, and cooperated with national theatres. He has many books of poetry and fiction to his credit, including *Understanding of a Human Being; Situation; Mirror; Pieces of the Picture; Lesson; The Second of April; Burden of Awakening; and Autumn*. His works have been translated into many foreign languages. He is the author of plays “One-step road” and “Returning of Alpomish”.

VIKI HOLMES lived and wrote in Cardiff, Wales for seven years. her poetry has been widely anthologized and she has had publications in Wales, England, Tasmania, Hong Kong, Singapore and in online journals such as *Retort, Getunderground* and *Softblow*. She was twice a finalist in the John Tripp awards for spoken poetry, and was runner up in Hong Kong's inaugural poetry slam. She has studied Egyptology, welsh language and English literature. She currently lives in Hong Kong, where she teaches in a Buddhist kindergarten and regularly performs her poetry.

VIVIENNE PLUMB, poet, novelist, playwright; b. 1955, Australia; lives in New Zealand) is a poet, playwright and fiction writer who won the 1993 Bruce Mason Playwriting Award for *Love Knots* (performed 1993, pub. 1994 and translated into Italian) and the Hubert Church Award for a first book of fiction for *The Wife Who Spoke Japanese in her Sleep* (1993). She was a founding member of the Women's Play Press in 1992 and has been the recipient of numerous fellowships and writing grants. Her poem, "The Tank," won the 1998 NZ Poetry Society International Poetry Competition. Plumb's recent works include two collections of poetry, *Salamanca* (1998) and *Avalanche* (2000), a novella, *The Diary as a Positive in Female Adult Behavior* (2000), and a novel, *Secret City* (2003).

ZOFIA BESZCZYNSKA is poet, author of fantasy tales for adults and children, translator from French and book reviewer working for literary magazines. She is an editor of children's literature critic magazine “New books” and “Guliwer”, and collaborates with Polish Radio. Member of Association of Polish Writers and Baltic Centre for Writers and Translators in Visby, Sweden. Her books include *Window in a Tree, Empty Garden, I Live Singing, Language of Birds, Magic Places, Island of Lights,*

White Magic, Strange Land, Golden dragons and others.

МУАЛЛИФЛАР ҲАҚИДА

АГНЕС ЛОМ – Гонг-Конг университетининг илмий ходимидир. Унинг “Аёл аёлга ва бошқа шеърлар” (1997), “Сув ва ўрмон – бетакрор софлик” (2001) деб номланган иккита шеърий тўплами нашр этилган. Унинг бир нечта шеърлари ҳамда улар таҳлилига бағишланган мақолалар “Ариел”, “Халқаро шеърият”, “Вестерли”, “Дунё адабиёти: бугун” ва “Ле сю” каби нашрларда эълон қилинган. Унинг айрим шеърлари немис тилига ўгирилган ва Германияда чоп этилган антологияларга киритилган. “Хризантемалар тоғи” номли ҳикояси итальян тилида босилган. Агнес Ломнинг “Хитойда тил таълими”, “1949 йил: сиёсат ва синовлар” сарлавҳали катта таҳлилий мақолалари инглиз тилида ижод қилувчи осиелик ёзувчилар жамланган тўпламдан жой олган.

АЛАН ЖЕФФЕРИС Австралияда туғилган. У иқтидорли шоир ва болалар адабиётининг вакили сифатида китобхонларга яхши таниш. 1998 йилдан бери Гонг-Конгда яшайди. Унинг бешта шеърий китоби нашр этилган. У хитой ва инглиз тилларини мукамал эгаллаган. Алан болалар учун “Машҳур бўлишни хоҳлаган тимсоҳ” деб номланган асар ёзган. Ушбу асарга барчага маълум қахрамон тимсоҳ Пуй Пуйнинг ҳаёти асос қилиб олинган. У ўткир сўз ўйинларига асосланган Гонг-Конг баҳсларининг ташкилотчиларидан бири ҳисобланади. 2007 йилда у ижодкорларнинг Гонг-Конг халқаро адабиёт анжуманида ва Араб ёзувчиларининг Қохира халқаро форумида меҳмон сифатида иштирок этди.

АЛЕКСАНДР УЛЬЯНОВ 1963 йилда Россиянинг Самара шаҳрида дунёга келган. Шоир, ёзувчи, адабий танқидчи ва таржимон. Самара Давлат Авиация ва Космонавтика муҳандислик Университетида ишлайди. Фан доктори, доцент. У ёзувчиликни ўзининг доимий касби деб ҳисобламайди, аммо шунга қарамай, Россиядаги адабий жараёнларда жуда фаол иштирок этади. Александр Ульяновнинг 250дан ортиқ асарлари эълон қилинган. Улар шеърий асарлар, кичик ҳикоялар тўплами, рус модерн адабиётига оид мақолалари ва таржима ишларини ўз ичига олган.

БАҲРОМ РЎЗИМУҲАММАД, модернист шоир, 1961 йилда Хоразмда туғилган. Замонавий ўзбек шеъриятини янгича усуллар билан бойитмоқда. “Товушсиз қадам”, “Теракка яқин юлдуз”, “Давсаман”, “Соялар суҳбати”, “Кундуз сарҳадлари” каби шеърий тўпламларнинг муаллифи. Шеърлари инглиз, немис, турк, испан тилларига таржима қилинган. Адабий танқидга оид кўплаб мақолалар муаллифи, фаол жамоатчи, ўзбек шеъриятининг хорижда, жаҳон шеъриятининг ўзбек ўқувчилари орасида кенг тарқалишида жонкуярлик қилмоқда.

КРИСТОФЕР МЕРРИЛнинг тўртта шеърий тўплами эълон қилинган. “Олмос сув”, “Оловни кузатиш” тўпламлари учун Америка шоирлар Академиясининг Питер И. В. Лаван номидаги ёш ижодкорлар мукофотиغا сазовор бўлган. К. Меррил “Унутилган забон”, “Замонавий адабиёт ва турлар”, “Олисдан ва яқиндан: Жоржия Окиф икона сифатида” каби китобларга муҳаррирлик қилган. “Ўзга мамлакатнинг майсазорлари”, “Футбол олами бўйлаб саёҳат”, “Эски кўприк”, “Учинчи Болқон уруши ва қочоқлар асри”, “Фақат бешафқат, ёқимсиз хотиралар: Болқон урушидан лавҳалар”, “Яратганнинг ишлари: Холи тоғига саёҳат” каби публицистик асарлари ҳам эълон қилинган. Унинг ижодидан намуналар дунёнинг йигирма бешта тилларига таржима қилинган. Айни пайтда Айова Университетининг Халқаро Ёзувчилар дастурига раҳбарлик

қилмоқда.

ДМИТРИЙ КУЗЬМИН, шоир, танқидчи ва ношир, 1968 йилда туғилган, Россияда истиқомат қилади. Москва Давлат Педагогика Университетини тамомлаган. Замонавий рус шеърятининг кўзга кўринган вакилларидан бири бўлган Кузьмин бадиий ижод соҳасидаги “Арион” ва Андрей Белий номидаги мукофот совриндори. Ёш шоирларнинг “Вавильон” номли уюшмасини ташкил қилган, мазкур уюшма 1989 йилдан буён Москвадаги экспериментал шеърят учун сахна вазифасини ўтаб келмоқда.

ИСТЕРИН ИРАЛУ – шоира ва ҳикоянавис бўлиб, асли шимоли шарқий Ҳиндистонда жойлашган Нагаланд штатининг Кохима шаҳарчасидан. Айти пайтда Норвегияда яшаётган ижодкорнинг “Зубаан Ҳиндистон” ва “Дахшатли Матриархат” номли романлари чоп этилган. “Дахшатли Матриархат” асари айти пайтда норвег тилига таржима қилинмоқда. Истериннинг инглиз тилидаги биринчи шеърый китоби Нагаландда чоп этилган, ушбу тўпламга ижодкорнинг илк асарлари жамланган. Истерин адабиёт бўйича фан доктори унвонига эга.

ЖЕНЕ ДОТИ АҚШдаги Миссури фан ва технологиялар университетида Инглиз тили ва техник алоқа факультетини бошқаради. У Жене Доти ва аввалги исми Евгений Варен тахаллуси билан кўплаб шеърлар эълон қилган. Шунингдек, у ўз шеърларига Жино Перегрини деб ҳам имзо қўяди. Жино Перегрини тахаллусини асосан у асос солган ва муҳаррирлик қиладиган “Ғазал саҳифаси” электрон веб-журналида учратишингиз мумкин.

ГОЗО ЁШИМАСУ 1939 йилда Токиода туғилган. Унинг “Кетиш” деб аталган илк шеърый тўплами 1964 йилда босилган. Унинг ижодида урушдан кейинги япон шеърятига хос рамзий кўринишлар ўз ифодасини топган. Кўплаб шеърлари жаҳоннинг турли тилларига таржима қилинган. У Жорж Помпидоу марказида (2000), Тайпей Халқаро шеърят фестивали (2001) доирасидаги поэтик ўқишларда қатнашган. Шунингдек у ўзининг фотосуратлари ва каллиграфиялари билан Сан Пауло Биенале (1990) кўргазмасида иштирок этган. Маданият соҳасида кўрсатган алоҳида хизматлари учун Гозо Ёшимасу 2003 йилда Япония ҳукуматининг “Алвон лента” мукофотида сазовор бўлган.

ҲУСНИДДИН ШАРИПОВ 1933 йил 10 февралда Поп шаҳрида туғилган. “Нихол”, “Қуёшга ошиқман”, “Лирика”, “Ёр истаб”, “Асирингман” каби кўплаб шеърый китоблари босилган. “Бир савол” номли шеърый роман ҳам битган. Пьесалари Ўзбекистондаги мусиқали драма театрларида кўп бор сахналаштирилган. Айти пайтда шоир Ўзбекистон пойтахти Тошкент шаҳрида яшаб, баракали ижод қилмоқда.

ИЛЬЯ КАМИНСКИЙ 1977 йилда собиқ Иттифок таркибидаги (ҳозирги Украина) Одесса шаҳрида дунёга келган. 1993 йили унинг оиласи Ақш ҳукумати томонидан бошпана билан таъминланади ва Америкага кўчиб келади. Илья Жоржтаун Университетида бакалаврлик дипломини олади. Кейинроқ у Жорж Беннет ёзувчилар уюшмасининг энг ёш аъзоси сифатида Экзеттердаги Филлипс Академиясида хизмат қилади. У “Шеърят” журнали таъсис этган Руфь Лилли мукофотида ва бошқа кўплаб мукофот ва совринларга сазовор бўлган. “Одессада рақс кечалари” унинг илк шеърый тўпламидир. 2004 йилда Илья Каминский ҳуқуқшунослик мактабини тамомлади.

МАНИ РАО 1965 йилда Ҳиндистонда туғилган. У еттига шеърый тўпламнинг муаллифидир. “Тангабалиқ” (*Tinfish*), “Васафир” (*Wasafir*), “Минжин” (*Meanjin*), “Вашингтон хиёбони, таянч

нуқтаси ва ғарбий соҳил” (*Washington Square, Fulcrum and WestCoastLine*) туркумидаги шеърлари матбуот саҳифаларида эълон қилинган. “Золанд шеърляти”, “Янги аср забони”, “60 та ҳинд шоири” каби антологияларга ўндан ортиқ шеърлари киритилган. Мани Рао Мельбурн, Ванкувер, Гонк-Конг, Сингапур, Чикагода ўтказилган адабиёт анжуманларида ва Нью-Йоркда бўлиб ўтган “Дунё овозлари PEN 2006” фестивалида иштирок этган. Шеърлари лотин, италян, корейс, хитой, араб, француз ва немис тилларига таржима қилиниб, чоп этилган.

МАРИЯ ФИЛИПОВА 1954 йил 31 майда Болгариянинг Бургас вилояти Ситово қишлоғида таваллуд топган. Гимназия ва иқтисод техникумида таҳсил олган. Бир муддат Низомий номидаги Тошкент педгогика институтида ҳам ўқиган ва рус филологияси факультетини Болгарияда тамомлаган. М. Филиппова болгар тилидаги 4 та, грек тилидаги 1 та шеърлий китобнинг муаллифи. «Капалак қаноти», «Кунчиқар тубида», «Эътиқод» ва «Кушлар учун тож» китоблари кенг жамоатчиликка манзур бўлган. У бир қатор шоир ва ёзувчиларнинг асарларини таржима қилган ва Пловдив университети адабий мукофотида сазовор бўлган. Айни пайтда Грециянинг Салоники шаҳрида истиқомат қилади.

Шоир ва таржимон **МАРКУС ҲЕДИГЕР** 1959 йилда Швейцарияда туғилган. Француз тилида шеърлар битади. Маркуснинг учта шеърлий тўплами нашр этилган. Яқинда унинг шеърлари китоб ҳолида Туркияда босилиб чиқди. М. Ҳедигер инглиз, испан, немис тилларидан француз тилига кўплаб адабий асарларни таржима қилган. У Европа ва Америка қитъасидаги ўнлаб мамлакатларга саёҳат қилиб, турли адабий фестивалларда қатнашган. Айни пайтда Маркус Ҳедигер Цюрих шаҳрида яшаб, ижод қилмоқда.

МЭРИ ГРЕЙВИТ Филадельфиянинг Пенсильвания шаҳрида туғилган. У 1989 йилда Айова университетида ўқишга киради. Мазкур даргоҳдаги таълим жараёни унга Халқаро Ёзувчилар Дастури билан яқиндан танишиш имконини берди. Дастур ва унинг ташкилотчилари ёрдамида Мэрининг дунёқараши кенгайди ва ўзи учун жаҳон адабиётини ва дунё ёзувчиларини кашф этди. 1999 йилда унинг ҳаётида ажойиб ҳодиса юз берди, унда Саудия Арабистонига бориш имкони пайдо бўлди. Бу унинг хорижга илк сафари эди. Ушбу сафар унга кўп нарсаларни ўргатди, ижодий камолотида муҳим аҳамият касб этди.

МУҲАММАД ҒАФФОР 1955 йил 7 ноябрда Қашқадарё вилояти Қамаша туманида туғилган. Унинг ўзбек тилида "Товушсиз кўшиқ", "Суқунат соҳили", "Чўмилаётган дарё" ва "Қора табассум" номли шеърлий тўпламлари нашр этилган. У эркин ижодкор сифатида ўзини Чингизхоннинг ўттиз тўққизинчи авлоди деб билади. Муҳаммад Ғаффорнинг бир туркум шеърлари инглиз тилига ҳам ўгирилган.

ПАСКАЛЬ ПЕТИТ Парижда туғилган, болалик ва ёшлик йиллари Францияда ва Уэлсда кечган. Ҳозир Лондонда яшайди. Унинг учта тўплами ва иккита шеърлий памфлетлари чоп этилган. 2004 йилда у Келажак шоираси деб тан олинган. Унинг икки тўплами “Ҳайвонот боғи асосчиси” (Серен, 2001), “Овчи аёл” (Серен, 2005) Т.С. Элиот мукофотида лойиқ кўрилган ва “Тимес Литерарй Супплемент” нашрида “Йил китоблари” деб эътироф этилган. “Ҳайвонот боғи асосчиси” Бадиий кенгашнинг Инглиз ёзувчилари мукофотида, шунингдек, Янги Лондон ёзувчилари мукофотида сазовор бўлган. Паскаль “Лондон поэзияси”нинг муҳаррири ҳамда ҳаммуаллифи саналади ва ушбу нашрда 1989 йилдан 2005 йилгача шеърлят бўлими муҳаррири сифатида фаолият кўрсатган.

ПРАЯГ САЙКИА, шоир, таржимон, 1958 йилнинг 7 октябрида Ҳиндистоннинг Ассам штати

Нагаон шахрида таваллуд топган. Дибругарх Университетида таҳсил олган. Ёшлигидан адабиётга катта меҳр қўйган Праяг Сайкианинг биринчи шеърий тўплами “Притҳиви преози” ассам тилида 1997 йилида нашр этилган. Унинг “Патмадои Пакхир Жангам” китоби 2000 йилда босмадан чиққан. Шу йили инглиз тилида адибнинг “Тонгни интиқ кутиб” шеърлар тўплами босилган. Шундан кейин “Каикханман Надир катҳаре” (2003), “Сурия котха” (2004) номли ҳикоялар тўплами ва шеърий қиссаси нашрдан чиққан. 2007 йилда П. Сайкианинг яна бир шеърий тўплами “Нилава бистрит” дунё юзини кўрди. У 2007 йилда ўзбек шеърляти антологиясини ассам тилига таржима қилиб, Ҳиндистонда нашр эттирди.

РАНУ УНИЯЛ Ҳиндистоннинг Лакнав провинциясидан. У Лакнавда, Нью-Дехли ҳамда Буюк Британиянинг Хул Университетида таҳсил олган. У мазкур университетда илмий ходим сифатида хизмат қилган. Ҳозирда Лакнав Университетида инглиз тилидан дарс беради. Рану Анита Дезай ва Маргарет Драбл тўғрисидаги китобларнинг муаллифидир. Унинг қаламига мансуб илк шеърий тўплам 2006 йилда чоп этилган.

РАТИ САКСЕНА – ҳинд шоираси, 1954 йилда таваллуд топган. Жайпурдаги Ражаштон Университетида сабоқ олган. Ведалар, айникса, Атҳарваведа бўйича махсус тадқиқотлар олиб борган. Инглиз, ҳинд ва малаялам тилларида шеърий китоблари босмадан чиққан. Шеърлари кўпгина тилларга, жумладан, форс ва итальян тилларига таржима қилинган. Ўнга яқин малаялам тилидаги шеърий ва насрий асарларни ҳиндчага таржима қилган. Р. Саксена 2000 йилдаги Кендрия Саҳитя Академиясининг таржимачиликка оид мукофоти соҳиби. Айни пайтда www.kriya.in веб-журналининг бош муҳаррири лавозимида фаолият олиб бормоқда.

РАУФ ПАРФИ, Ўзбекистон халқ шоири, 1943 йил 27 сентябрда Тошкент вилоятида таваллуд топган. Тошкент Давлат Университетини тамомлаган. Шеърлари хурлик, озодлик, маънавий камолот ғоялари билан суғорилган. “Карвон йўли”, “Акс-садо”, “Хотиралар”, “Кўзлар”, “Сабр дарахти”, “Тавба” каби ўнлаб китоблари ўқувчилар қўлига бориб етган. Жаҳон адабиётининг энг илғор вакиллари бўлмиш Байрон, Нозим Ҳикмат, Карло Кладзе каби намоёндаларини ўзбек тилига ўғирган. Шеърлари қатор хорижий тилларга, жумладан, рус, турк ва инглиз тилларига таржима қилинган. Рауф Парфи 2005 йил Тошкентда вафот этган.

САЛОҲ ЕЛЕВА – мисрлик ёзувчи, шоир ва таржимон. У айни пайтда Гонг-Конгда яшаб ижод қилади. У Қоҳира Университетининг тиллар факультетини тамомлаган. Салоҳ Елева 2001 йилда АҚШ Халқаро шеърлят уюшмасининг Мэрит мукофоти ва медалига муносиб деб топилган. 2002 йилда Гонг-Конг университетида адабиёт ва маданий таълим бўйича магистрлик ишини ниҳоясига етказди. У инглиз тилида ҳамда ўз она тили ҳисобланган араб тилида ижод қилади. Унинг ижодий ишлари турли мамлакатларда чоп этилган кўплаб антологияларга киритилган. Жумладан, “Оталарга эҳтиром” деб номланган асари 2005 йилда Филиппин Университетида чоп этилган антологиядан жой олди.

САММИ ОКЕ АКОМБИ 1958 йилда Камерунда таваллуд топган. У 2004 йилда IWP (International Writing Programme) Ёзувчиларнинг Халқаро Дастурида иштирок этган. Айова Университети Ёзувчилар уюшмасининг фахрий аъзосидир. Унинг “Аёл ва бошқа ҳикоялар” деб номланган янги асари 2006 йилда нашр этилган. Самми айни пайтда Буэда жойлашган “Жануби-ғарбий ҳудуд лингвистика маркази”нинг директори вазифасида хизмат қилмоқда. Шунингдек у Камеруннинг Яундэ шахрида жойлашган Марказий Африка Католик университетининг ижтимоий фанлар ва менежмент факультетида инглиз тилидан сабоқ бериб келмоқда.

САИД ГОУДА 1968 йилда Қохирада таваллуд топган. Қохира Университетининг тиллар факультетини ва Пекин тиллар университетини хитой тили мутахассислиги бўйича тамомлаган. У талабалик давридаёқ факультетда ўтказилган шеърият танловида биринчи мукофотни қўлга киритади ва 1990 йили Қохирада шеърий тўплами босмадан чиқади. Унинг иккинчи ва учинчи шеърий китоблари ҳам 2005 йилда Қохирада нашр этилган. Саид 1992 йилдан бери Гонг-Конгда яшайди. У икки юзга яқин хитой ва инглиз шеърияти намуналарини араб тилига ўгирган ва уларни Мисрда нашр қилинадиган адабиётга оид махсус газета “Акбар ал Адаб” саҳифаларида чоп эттирган. Унинг саъй ҳаракатлари билан мазкур газетанинг учта сони Хитой ва Гонг конг шеъриятига бағишлаб чиқарилган. Саид Гонк-Конг, Хитой ва Мисрда ўтказилган кўплаб халқаро шеърият анжуманларида иштирок этган.

ШУБОД САРКАР 1958 йилда Ҳиндистоннинг Кришнагар шаҳрида туғилган. Унинг илк китоби 70-йилларнинг охирида нашр этилган. У ўн бешдан ортиқ китобнинг муаллифи бўлиб, улардан бири Америка сафари таассуротлари асосида яратилган. У 2000 йилда Бангла Академиясининг “Пашчим Бангла” мукофотига сазовор бўлган. У турмуш ўртоғи Малика Сенгупта билан биргаликда ҳинд шеъриятига бағишланган “Бханшнагар” журналида муҳаррир бўлиб ишлайди. Шунингдек, Калькутта шаҳридаги коллежлардан бирида инглиз тилидан сабоқ беради.

ТЕРЕЗА МИДЛТОН, шоира, фаол жамоатчи, муаллим, “Ўзак ва уруғ” номли шеърий тўпلام муаллифи. Табиат ва ҳаётга ошуфта Тереза шеърлар, ғазаллар ёзишни ёқтиради. Ғазаллари шоир ва муҳаррир Жино Перегрининг машҳур ghazalpage.net саҳифаларида ҳам босилган.

ТАЧОМ ПОЙИЛ РАЖИВАН, шоир, очеркнавис, Ҳиндистоннинг Керала штатида 1959 йилда туғилган. Инглиз тили ва адабиёти мутахассислиги бўйича магистрлик унвонини олгач, у Нью-Дехлига келади ва бир неча газета таҳририятларида журналист бўлиб ишлайди. 1988 йилда у ўзи туғилиб ўсган Керала штатида қайтади, унда Каликат Университетида Жамоатчилик билан алоқалар бўлимида раҳбар лавозимига ишга ўтади. Шоир инглиз ва малаялам тилларида асарлар битади. Инглиз тилида Раживаннинг икки шеърий китоби нашрдан чиққан, шулардан “Каннаки” (2003) номли китоби 2003 йилда АҚШда босилган, “Шундоқ кетган одам” (2004) эса “Йети букс” нашриёти томонидан Ҳиндистонда чиққан. Адибнинг малаялам тилида чоп этилган китоблари сирасига “Эшик” (1991), “Сиёсий стратегиялар” (2004), “Қумурскага айланганим кун” (2005) киради. Бундан ташқари, Раживаннинг адабиёт ва маданиятга оид “Ўша осмон, ўша ер” (2001) очерклар тўплами, “Йўқотилган сўз синовида” (2006) китоблари бор.

УША АКЕЛЛА 1967 йилда туғилган. Унинг ижодидан илк намуналар АҚШ ва Ҳиндистоннинг кўплаб газета ва журналларида чоп этилди ва ижодкорни китобхонларга танитди. Ушанинг биринчи китоби “Кали рақслари” деб номланиб, у Ҳиндистонда нашрдан чиққан. Ушбу асар ўқув қўлланмаси сифатида Смит коллежининг Осиё-Америка адабиёти курсларига киритилган. Уша Акелла ижодида тасаввуф шеърияти етакчи ўринни эгаллайди. У инглиз тилида тасаввуфона шеърлар битувчи санокли шоирлардан биридир. Уша Акелла таниқли мусиқачи Стив Гон билан доимий ҳамкорликда ишлайди. Улар биргаликда “Мулоқот” деб номланган CD-альбомни тайёрлаб тингловчиларга тақдим этишган.

УСМОН АЗИМ, Ўзбекистон халқ шоири, атоқли драматург, 1950 йил 13 августда Сурхондарёда туғилган. Ижод уйлари, нашриёт ва таҳририятларда меҳнат қилган, республикадаги қатор театр жамоалари билан ҳамкорлик қилади. “Инсонни тушуниш”,

“Ҳолат”, “Уйғониш азоби”, “Кўзгу”, “Иккинчи апрель”, “Куз” каби шеърий китоблар муаллифи. Асарлари кўплаб хорижий тилларга, жумладан, рус, турк ва инглиз тилларига таржима қилинган. “Бир қадам йўл”, “Алпомишнинг қайтиши” асарлари республика театрларида муваффақият билан ижро этиб келинмоқда.

ВИКИ ХОЛМС етти йил мобайнида Уэльснинг Кардиф шаҳрида яшаб ижод қилади. Унинг шеърияти кенг кўламли антологияларга киритилган ва Уэльс, Англия, Тасмания, Гонг-Конг, Сингапур каби давлатларда чоп этилган, шунингдек “Retort” (“Раддия”), “Getunderground” (“Интилиш”) ва “Softblow” (“Соғлом рақобат”) сингари онлайн журналларда эълон қилинган. У шеърият бўйича “Жон Трип” мукофотининг икки карра совриндори бўлган. Гонг-Конгда ўтказилган тантанали шеърият бахсларининг иштирокчиси бўлган Вики мисршунослик, англи тили ва адабиётининг билимдони. Айни пайтда у Гонг-Конгда истиқомат қилиб, ўша ердаги будда болалар муассасасида муаллимлик қилади ва китобхонларни мунтазам равишда ўз шеърий асарлари билан таништириб боради.

ВИВЬЕН ПЛАМБ шоира, ҳикоянавис, драматург, 1955 йилда Австралияда туғилган. Айни пайтда Янги Зеландияда яшайди. У 1993 йилда “Муҳаббат ришталари” асари учун Брюс Мейсон Драматурглар мукофотиغا, “Тушида японча гапирадиган аёл” деб номланган биринчи ҳикоялар тўплами учун эса Хюберт Чарч мукофотиغا сазовор бўлган. Унинг қаламига мансуб “Танк” номли шеърий асар 1998 йилда NZ Poetry Society Шеърият жамияти Халқаро шеърият танловининг совриндори деб топилган. Вивьеннинг янги асарлари “Саламанса” (1998) ва “Қор кўчкиси” (2000) деб номланган иккита тўплагамга жамланган. “Аёлларнинг ижобий фазилятларига бағишланган кундалик” ва “Сирли шаҳар” деб номланган романлари ҳам нашрдан чиққан.

СОФИЯ БЕЗЖИНСКА Польшада туғилган. У иқтидорли шоира бўлиши билан бирга катталар ва болаларга мўлжалланган фантастик ҳикоялар ҳам ёзади. Француз тилидан таржималар қилади, адабий танқидчи сифатида журналларга мақолалар тайёрлайди. София болалар адабиётига оид адабий-бадиий танқидий нашр “Нью букс” ҳамда “Гулливер” журналларига муҳаррирлик қилади. Шунингдек, Польша радиоси билан ҳамкорликда ишлайди. У Польша ёзувчилар уюшмасининг ҳамда (бош қароргоҳи Швециянинг Висби шаҳрида жойлашган) Балтика мамлакатлари ёзувчилар ва таржимонлар уюшмасининг аъзоси ҳисобланади. “Дарахтдаги туйнук”, “Кимсасиз боғ”, “Қўшиқларда яшайман” ёки “Қўшиқ айтиб яшайман”, Қушлар тили”, “Мўъжизавий манзил”, “Ёғдулар ороли”, “Оқ жоду”, “Ғалати макон”, “Олтин аждарҳо” ва бошқа асарлари китобхонлар ҳукмига ҳавола этилган.

ABOUT TRANSLATORS:

OYGUL SUYUNDIQOVA is poet and translator, was born in ancient Samarkand, lives and works in Tashkent, Uzbekistan. She has several books of poetry to her credit. Oygul graduated from Moscow Institute of Literature and translated many Russian poets into Uzbek. She won a Russian Embassy's prize for poetry translation in 2008. Currently she works at editorial board of *Ghuncha* children's magazine.

NODIRA ABDULLAEVA is poet, journalist, was born in 1977 in Namangan. A graduate of Namangan State University, she worked for Uzbekistan TV and Radio Company and a number of newspapers and magazines in Namangan and Tashkent. She has published two books – a poetry collection *Love In My In* and *Spring Came to Gardens*. She edited many literary and journalistic books.

AZAM ABIDOV is poet and translator, founder of Creative Writing and Translation Club in Tashkent, winner of Ulughbek Fund's prize for poetry. He published more than ten poetry and translation books, including *Tunes of Asia* (anthology of contemporary Uzbek poetry in English); *A Miracle is on the Way*; and *I leave You in Complete Boredom*. Azam tries to become a bridge between contemporary Uzbek literature and World Literature. He attended creative writing programs, poetry and translation festivals in the USA, Germany, Sweden, Russia, India, Kazakhstan and Colombia.